

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Normelor privind cerințele minime
de securitate și sănătate la locul de muncă**

În temeiul art. 6 și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărâri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÎ

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobate
prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova
Nr. ____ din ” ____ ” _____ 20__

NORME
privind cerințele minime de
securitate și sănătate la locul de muncă

Secțiunea 1
Dispoziții generale

§ 1. Definiții

1. În sensul prezentelor Norme, prin *loc de muncă* se înțelege locul destinat să cuprindă posturi de lucru, situat în clădirile unității, inclusiv orice alt loc din aria unității la care lucrătorul are acces în cadrul desfășurării activității.

2. Se consideră că un lucrător *lucrează în condiții de izolare* atunci când nu are contact vizual și comunicare verbală directă cu alți lucrători, în cele mai multe cazuri pentru o perioadă de timp mai mare de o oră, și când nu este posibil să i se acorde ajutor imediat în caz de accident sau când se află într-o situație critică.

§ 2. Obiectul

3. Prezentele Norme stabilesc cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă, așa cum este definit la pct. 1.

4. Prezentele Norme nu se aplică:

- a) mijloacelor de transport utilizate în afara unității sau locurilor de muncă din interiorul mijloacelor de transport;
- b) șantierelor temporare sau mobile;
- c) industriilor extractive;
- d) vaselor de pescuit;
- e) câmpurilor, pădurilor și altor terenuri care aparțin unei unități agricole sau forestiere, dar sînt situate departe de clădirile unității.

5. Dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă se aplică în totalitate domeniului prevăzut la pct. 3, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau specifice din prezentele Norme.

Secțiunea a 2-a
Obligațiile angajatorului

§ 1. Locuri de muncă utilizate pentru prima dată

6. Locurile de muncă folosite pentru prima dată după data intrării în vigoare a prezentelor Norme trebuie să îndeplinească cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în Anexa nr. 1 la prezentele Norme.

§ 2. Locurile de muncă aflate deja în folosință

7. Locurile de muncă aflate deja în folosință înainte de data intrării în vigoare a prezentelor Norme trebuie să îndeplinească cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în Anexa nr. 2 la prezentele Norme în termen de cel mult trei ani de la această dată.

§ 3. Modificări ale locurilor de muncă

8. Dacă locurile de muncă suferă modificări, extinderi și/sau transformări după data intrării în vigoare a prezentelor Norme, angajatorul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că aceste modificări, extinderi și/sau transformări sînt în concordanță cu cerințele minime corespunzătoare prevăzute în Anexa nr. 1.

§ 4. Cerințe generale

9. În scopul asigurării securității și sănătății lucrătorilor, angajatorul trebuie să ia toate măsurile ca:

- a) să fie păstrate în permanență libere căile de acces ce conduc spre ieșirile de urgență și ieșirile propriuzise;
- b) întreținerea tehnică a locului de muncă și a echipamentelor și dispozitivelor, în special a celor menționate în anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentele Norme, să fie realizată, iar orice greșeli constatate, care pot să afecteze securitatea și sănătatea lucrătorilor, să fie corectate cât mai curînd posibil;
- c) locurile de muncă, echipamentele și dispozitivele, în special cele menționate în Anexa nr. 1 punctul 6 și Anexa nr. 2 punctul 6 la prezentele Norme, să fie curățate cu regularitate, pentru a se asigura un nivel de igienă corespunzător;
- d) echipamentele și dispozitivele de securitate destinate prevenirii sau eliminării pericolelor, în special a celor menționate în anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentele Norme, să fie întreținute și controlate.

§ 5. Informarea lucrătorilor

10. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la informarea lucrătorilor, lucrătorii și/sau reprezentanții acestora trebuie să fie informați cu privire la toate măsurile ce trebuie luate în domeniul securității și sănătății la locul de muncă.

11. Personalul care lucrează în condiții de izolare trebuie să fie informat cu privire la:

- a) manevrarea echipamentului de lucru, starea acestuia (fiabilitate și accesibilitate);
- b) riscurile de accidentare și modul de acțiune în caz de apariție a acestora;
- c) comportamentul adecvat în cazul producerii unei avarii sau al apariției unei situații critice;
- d) utilizarea echipamentului individual de protecție;
- e) primul ajutor;
- f) utilizarea sistemului de supraveghere și de legătură cu exteriorul.

§ 6. Consultarea și participarea lucrătorilor

12. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora cu privire la problemele la care se face referire în prezentele Norme trebuie să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă.

Anexa nr. 1
la Normele privind cerințele minime de
securitate și sănătate la locul de muncă

CERINȚE MINIME de securitate și sănătate pentru locurile de muncă folosite pentru prima dată conform pct. 6 din Norme

1. Observație preliminară

Obligațiile menționate în prezenta Anexă se aplică ori de câte ori caracteristicile locului de muncă, activitatea, împrejurările sau un risc impun acest lucru.

2. Stabilitate și rezistență

Clădirile care adăpostesc locuri de muncă trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare naturii utilizării lor.

3. Instalații electrice

Instalațiile electrice trebuie să fie proiectate și construite astfel încât să nu prezinte un pericol de incendiu sau explozie.

Lucrătorii trebuie să fie protejați împotriva riscului de accidentare prin atingere directă și/sau atingere indirectă.

Proiectarea, construcția și alegerea materialului și dispozitivelor de protecție trebuie să țină seama de tensiunea nominală, influența condițiilor externe și de competența lucrătorilor care au acces la părțile componente ale instalației.

4. Căi și ieșiri de urgență

4.1. Căile și ieșirile de urgență trebuie să rămână în permanență libere și să conducă în mod cât mai direct posibil afară sau în spații sigure.

4.2. În caz de pericol, trebuie să fie posibilă evacuarea rapidă și în condiții cât mai sigure a lucrătorilor de la toate posturile de lucru.

4.3. Numărul, distribuția și dimensiunile căilor și ieșirilor de urgență depind de utilizare, de echipament și de dimensiunile locurilor de muncă, precum și de numărul maxim de persoane care pot fi prezente.

4.4. Ușile cu ieșire de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile cu ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate sau zăvorâte astfel încât să nu poată fi deschise imediat și cu ușurință de către orice persoană care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

Ușile glisante sau turnante nu sînt permise în cazul în care acestea au destinația de ieșiri de urgență.

4.5. Căile și ieșirile de urgență specifice trebuie semnalizate în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.

Aceste semnalizări trebuie amplasate în locuri corespunzătoare și trebuie să fie durabile.

4.6. Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces spre acestea trebuie să fie eliberate de orice obstacole, astfel încât să poată fi utilizate în orice moment fără dificultate.

4.7. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminare de securitate de intensitate suficientă, în cazul în care se întrerupe alimentarea cu energie electrică.

5. Detectarea și prevenirea incendiilor

5.1. În funcție de dimensiunile și destinația clădirilor, de echipamentele pe care acestea le conțin, de proprietățile fizice și chimice ale substanțelor prezente și de numărul maxim potențial de persoane prezente, locurile de muncă trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor și, dacă este necesar, cu detectoare de incendii și sisteme de alarmă.

5.2. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiilor trebuie să fie ușor accesibile și ușor de manipulat.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.

Aceste semnalizări trebuie amplasate în locuri corespunzătoare și trebuie să fie durabile.

6. Ventilația locurilor de muncă în spații închise

6.1. Trebuie luate măsuri pentru a asigura suficient aer proaspăt la locurile de muncă în spații închise, avînd în vedere metodele de lucru utilizate și cerințele fizice impuse lucrătorilor.

În cazul utilizării unui sistem de ventilare forțată, acesta trebuie să fie menținut în stare de funcționare.

Orice avarie în funcționarea instalației trebuie semnalizată de un sistem de control, dacă acest lucru este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

6.2. Dacă se utilizează instalații de ventilare mecanică sau de aer condiționat, acestea trebuie să funcționeze astfel încât să nu creeze disconfort prin expunerea lucrătorilor la curenți de aer.

Orice depunere sau impuritate care poate crea un pericol imediat pentru sănătatea lucrătorilor prin poluarea atmosferei trebuie eliminată rapid.

7. Temperatura în încăperi

7.1. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile care conțin locuri de muncă trebuie să fie adecvată organismului uman, ținând seama de metodele de lucru utilizate și de cerințele fizice impuse lucrătorilor.

7.2. Temperatura în zonele de odihnă, încăperile pentru personalul de serviciu, grupurile sanitare, cantine și încăperile de prim ajutor trebuie să corespundă destinației specifice a acestor încăperi.

7.3. Ferestrele, luminatoarele și glasvandurile trebuie să permită evitarea luminii solare excesive deasupra locurilor de muncă, în funcție de natura muncii și de locul de muncă.

8. Iluminatul natural și artificial

8.1. În măsura în care este posibil, locurile de muncă trebuie să dispună de iluminat natural suficient și să fie echipate cu dispozitive care să permită un iluminat artificial adecvat pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor.

8.2. Instalațiile de iluminat din încăperile care conțin locuri de muncă și din căile de comunicație trebuie amplasate astfel încât să nu existe riscul de accidentare a lucrătorilor ca rezultat al tipului de iluminare prevăzut.

8.3. Locurile de muncă în care lucrătorii sînt în mod deosebit expuși riscurilor în caz de întrerupere a iluminării artificiale trebuie să fie prevăzute cu iluminat de urgență de o intensitate suficientă.

9. Pardoseli, pereți, plafoane și acoperișuri ale încăperilor

9.1. Pardoselile locurilor de muncă trebuie să fie lipsite de proeminente, de găuri sau de planuri înclinate periculoase și trebuie să fie fixe, stabile și nealunecoase.

Locurile de muncă care conțin posturi de lucru trebuie să fie izolate în mod corespunzător, ținând seama de tipul unității și de activitatea fizică a lucrătorilor.

9.2. Suprafețele pardoselilor, pereților și plafoanelor din încăperi trebuie să fie curățate și retencuite pentru a se obține condiții de igienă corespunzătoare.

9.3. Pereții transparenti sau translucizi, în special pereții despărțitori din sticlă, ai încăperilor care conțin locuri de muncă sau din vecinătatea acestora și a căilor de circulație trebuie să fie semnalizați clar și construiți din materiale securizate sau să fie separați de aceste locuri de muncă și căi de circulație, astfel încât lucrătorii să nu poată intra în contact cu pereții și să nu fie răniți prin spargerea lor în bucăți.

9.4. Accesul pe acoperișurile construite din materiale cu rezistență insuficientă nu trebuie permis dacă nu există echipamente care să asigure executarea lucrării în condiții de securitate.

10. Ferestre și luminatoare

10.1. Lucrătorii trebuie să aibă posibilitatea de a deschide, a închide, a regla sau a fixa ferestrele, luminatoarele și ventilatoarele în condiții de securitate. Cînd sînt deschise, acestea trebuie poziționate astfel încît să nu constituie un pericol pentru lucrători.

10.2. Ferestrele și luminatoarele trebuie să fie concepute în raport cu echipamentul sau trebuie prevăzute cu dispozitive care să permită curățarea lor fără riscuri pentru lucrătorii care execută această muncă sau pentru lucrătorii prezenți în clădire sau în jurul acesteia.

11. Uși și porți

11.1. Poziția, numărul și dimensiunile ușilor și porților, precum și materialele care se folosesc la construcția acestora sînt determinate de natura și utilizarea încăperilor sau incintelor.

11.2. Ușile transparente trebuie să fie marcate corespunzător, la înălțimea ochilor.

11.3. Ușile și porțile batante trebuie să fie transparente sau să aibă un panou transparent.

11.4. Dacă suprafețele transparente sau translucide ale ușilor și porților nu sînt construite dintr-un material securizat și dacă există pericolul ca lucrătorii să fie răniți în cazul spargerii unei uși sau porți, suprafețele trebuie să fie protejate împotriva spargerii.

11.5. Ușile glisante trebuie să fie prevăzute cu un dispozitiv de securitate care să împiedice ieșirea de pe șine și căderea lor.

11.6. Ușile și porțile care se deschid în sus trebuie să fie prevăzute cu un mecanism de securitate care să împiedice căderea lor.

11.7. Ușile și porțile situate de-a lungul căilor de salvare trebuie să fie marcate corespunzător. Trebuie să fie posibilă deschiderea ușilor și porților din interior în orice moment, fără ajutor special.

Trebuie să fie posibilă deschiderea ușilor și porților atunci când locurile de muncă sînt ocupate.

11.8. În vecinătatea imediată a oricăror porți destinate în principal circulației vehiculelor trebuie să existe uși pentru pietoni, cu excepția cazului în care utilizarea de către pietoni a acestor porți nu prezintă un pericol; astfel de uși trebuie să fie marcate clar și degajate în permanență.

11.9. Ușile și porțile mecanice trebuie să funcționeze astfel încît să nu prezinte nici un risc de accidentare pentru lucrători.

Acestea trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de oprire de urgență accesibile și ușor de identificat și să poată fi deschise manual, dacă nu sînt prevăzute cu dispozitive de deschidere automată în cazul întreruperii alimentării cu energie electrică.

12. Căile de circulație - zone periculoase

12.1. Căile de circulație, inclusiv scările, scările fixe, cheiurile și rampele de încărcare trebuie să fie amplasate și dimensionate astfel încît să poată fi utilizate ușor, în condiții de securitate și în conformitate cu destinația lor de către pietoni sau vehicule, astfel încît lucrătorii care își desfășoară activitatea în vecinătatea acestor căi de circulație să nu fie amenințați de nici un pericol.

12.2. Căile utilizate pentru circulația pietonală și de mărfuri trebuie să fie dimensionate în concordanță cu numărul potențial de utilizatori și tipul unității.

Dacă pe căile de circulație sînt utilizate mijloace de transport, trebuie prevăzută o distanță de securitate minimă pentru pietoni.

12.3. Căile de circulație destinate vehiculelor trebuie amplasate la o distanță suficientă față de uși, porți, treceri de pietoni, culoare și scări.

12.4. Dacă echipamentele din încăperi și utilizarea acestora impun protecția lucrătorilor, căile de circulație trebuie să fie marcate clar.

12.5. Dacă locurile de muncă includ zone periculoase în care, dată fiind natura activității, există riscul căderii lucrătorului sau a unor obiecte, aceste zone trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să împiedice pătrunderea lucrătorilor neautorizați în aceste zone.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii care sînt autorizați să pătrundă în zonele periculoase.

Zonele periculoase trebuie marcate clar.

13. Măsuri specifice pentru scări rulante și transportoare

Scările rulante și transportoarele trebuie să funcționeze în condiții de securitate.

Acestea trebuie prevăzute cu orice dispozitive de securitate necesare și dotate cu dispozitive de oprire de urgență accesibile și ușor de identificat.

14. Cheiuri și rampe de încărcare

14.1. Cheiurile și rampele de încărcare trebuie să corespundă dimensiunilor încărcăturilor care se transportă.

14.2. Cheiurile de încărcare trebuie să aibă cel puțin un punct de ieșire.

Dacă este posibil din punct de vedere tehnic, docurile care depășesc o anumită lungime trebuie să aibă cate un punct de ieșire la fiecare capăt.

14.3. Rampele de încărcare trebuie să fie suficient de sigure pentru a preveni căderea lucrătorilor.

15. Dimensiunile încăperilor și volumul de aer în încăperi - libertatea de mișcare la postul de lucru

15.1. Încăperile de lucru trebuie să aibă o suprafață, o înălțime și un volum de aer suficiente, care să permită lucrătorilor să își îndeplinească sarcinile de lucru fără riscuri pentru securitatea, sănătatea sau confortul acestora.

15.2. Dimensiunile zonei neocupate a postului de lucru trebuie să fie calculate astfel încât să permită lucrătorilor să aibă suficientă libertate de mișcare pentru a-și îndeplini sarcinile de lucru.

Dacă acest lucru nu este posibil din motive specifice locului de muncă, lucrătorul trebuie să aibă suficientă libertate de mișcare în apropierea postului său de lucru.

16. Încăperi pentru odihnă

16.1. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității sau prezenței unui număr mare de lucrătorilor, impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție încăperi pentru odihnă ușor accesibile.

Această dispoziție nu se aplică dacă lucrătorii își desfășoară activitatea în birouri sau în încăperi de lucru similare care oferă posibilități echivalente de relaxare în timpul pauzelor.

16.2. Încăperile pentru odihnă trebuie să fie suficient de mari și prevăzute cu un număr de mese și scaune cu spătar corespunzător numărului de lucrători.

16.3. În încăperile pentru odihnă, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

16.4. Atunci când programul de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat și nu există încăperi pentru odihnă, trebuie prevăzute alte încăperi în care lucrătorii să poată sta pe durata acestor întreruperi, dacă securitatea și sănătatea lucrătorilor impune acest lucru.

Trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

17. Femei gravide și mame care alăptează

Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcată în condiții corespunzătoare.

18. Instalații sanitare

18.1. Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte

18.1.1. Lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie să poarte îmbrăcăminte de lucru specială și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere să se schimbe într-un alt spațiu.

Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile, să aibă o capacitate suficientă și să fie prevăzute cu scaune.

18.1.2. Vestiarele trebuie să aibă dimensiuni suficiente și să fie dotate cu echipamente care să permită fiecărui lucrător să își încuie vestimentația și efectele personale în timpul programului de lucru.

Dacă este cazul (de exemplu, existența substanțelor periculoase, umiditate, murdărie), dulapurile pentru îmbrăcăminte de lucru trebuie să fie separate de cele pentru vestimentația și efectele personale.

18.1.3. Trebuie să se prevadă vestiare separate sau o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și femei.

18.1.4. Dacă vestiarele nu sînt necesare în sensul pct. 18.1.1, trebuie prevăzut pentru fiecare lucrător un loc în care să i-și țină vestimentația și efectele personale sub cheie.

18.2. Dușuri și chiuvete

18.2.1. Trebuie prevăzute pentru lucrători dușuri corespunzătoare și în număr suficient, dacă acest lucru este impus de natura activității sau din motive de sănătate.

Trebuie prevăzute săli de dușuri separate sau o utilizare separată a sălilor de dușuri pentru bărbați și pentru femei.

18.2.2. Sălile de dușuri trebuie să fie suficient de încăpătoare pentru a permite fiecărui lucrător să își facă toaleta fără să fie deranjat și în condiții de igienă corespunzătoare.

Dușurile trebuie prevăzute cu apă curentă rece și caldă.

18.2.3. Dacă dușurile nu sînt necesare, în sensul pct. 18.2.1., atunci trebuie să fie prevăzute chiuvete cu apă curentă (și cu apă caldă, dacă este necesar) în număr suficient și care să fie amplasate în apropierea posturilor de lucru și a vestiarelor.

Din motive de decență, trebuie să existe chiuvete separate sau să fie asigurată utilizarea separată a acestora pentru bărbați și pentru femei.

18.2.4. Dacă încăperile cu dușuri sau chiuvete sînt separate de vestiare, trebuie să existe o cale ușoară de comunicare între ele.

18.3. Cabine de WC-uri și chiuvete

Lucrătorii trebuie să dispună, în apropierea posturilor de lucru, de încăperi de odihnă, de vestiare și de săli de dușuri sau chiuvete, de încăperi speciale dotate cu un număr suficient de W.C.-uri și chiuvete.

Trebuie prevăzute cabine de WC-uri separate sau cu utilizare separată pentru bărbați și femei.

19. Încăperi pentru acordarea primului ajutor

19.1. În funcție de dimensiunile spațiilor de lucru, de tipul de activitate desfășurată și de frecvența accidentelor, trebuie să fie asigurate una sau mai multe încăperi de prim ajutor.

19.2. Încăperile de prim ajutor trebuie echipate cu instalații și dispozitive indispensabile pentru primul ajutor și trebuie să permită accesul cu brancarde.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.

19.3. De asemenea, echipamentul de prim ajutor trebuie să fie disponibil în toate locurile unde condițiile de lucru o cer.

Acest echipament trebuie să fie marcat corespunzător și să fie ușor accesibil.

20. Lucrători cu handicap

La organizarea locurilor de muncă, trebuie să se țină seama de lucrătorii cu handicap, dacă este necesar.

Această dispoziție se aplică în special ușilor, căilor de comunicație, scărilor, dușurilor, chiuvetelor, W.C.-urilor și posturilor de lucru utilizate sau ocupate direct de persoanele cu handicap.

21. Locuri de muncă în aer liber (dispoziții speciale)

21.1. Posturile de lucru, căile de circulație și alte zone sau instalații în aer liber, utilizate sau ocupate de lucrători în cursul activității lor, trebuie să fie organizate astfel încît pietonii sau vehiculele să circule în condiții de securitate.

Dispozițiile pct. 12, 13 și 14 se aplică, de asemenea, căilor de transport intern principale aflate în perimetrul unității (căi de transport care conduc la posturi de lucru fixe), căilor de transport utilizate pentru întreținerea curentă și supravegherea instalațiilor unității și spațiilor de încărcare. Dispozițiile pct. 12 se aplică, de asemenea, locurilor de muncă în aer liber.

21.2. Posturile de lucru în aer liber trebuie să fie iluminate corespunzător cu un sistem de iluminare artificială, dacă lumina naturală nu este adecvată.

21.3. Cînd lucrătorii își desfășoară activitatea la posturi de lucru în aer liber, astfel de posturi de lucru trebuie să fie amenajate pe cît posibil astfel încît aceștia:

- a) să fie protejați împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile și, dacă este necesar, împotriva căderii obiectelor;
- b) să nu fie expuși unui nivel de zgomot dăunător, nici unor influențe exterioare vătămătoare, cum ar fi gaze, vapori sau praf;
- c) să își poată părăsi posturile de lucru rapid în eventualitatea vreunui pericol sau să poată primi rapid asistență;
- d) să nu poată aluneca sau cădea.

22. Locuri de muncă în condiții de izolare (dispoziții speciale)

22.1. Angajatorul va numi prin decizie o persoană cu atribuții concrete care să supravegheze lucrătorii care lucrează în condiții de izolare.

22.2. Pentru a se putea interveni în timp util în caz de accident sau avarie la locurile de muncă în condiții de izolare, acestea vor fi dotate cu mijloace tehnice care permit legătura cu persoana care asigură supravegherea:

- a) constant automat (centrale de supraveghere, dispozitive de alarmare prin unde radio);
- b) periodic automat (radio-telefon, telefon);
- c) periodic prin intermediul unei persoane (apeluri telefonice, radio-telefon, cameră de luat vederi și monitor).

23. Principii ergonomice

23.1. Dimensiunea postului de lucru se realizează în funcție de particularitățile anatomice, fiziologice, psihologice ale organismului uman, precum și de dimensiunile și caracteristicile echipamentului de lucru, ale mobilierului de lucru, de mișcările și deplasările lucrătorului în timpul activității, de distanțele de securitate, de dispozitivele ajutoare pentru manipularea maselor, ca și de necesitatea asigurării confortului psihofizic.

23.2. Eliminarea pozițiilor forțate, nenaturale, ale corpului lucrătorului și asigurarea posibilităților de modificare a poziției în timpul lucrului se realizează prin amenajarea postului de lucru, prin optimizarea fluxului tehnologic și prin utilizarea echipamentelor de lucru care respectă dispozițiile reglementărilor în vigoare.

23.3. Postul de lucru la care se lucrează în poziție așezat se dotează cu scaune concepute corespunzător caracteristicilor antropometrice și funcționale ale organismului uman, precum și activității care se desfășoară, corelându-se înălțimea scaunului cu cea a planului de lucru.

23.4. La posturile de lucru unde se lucrează în poziție ortostatică trebuie asigurate, de regulă, mijloace pentru așezarea lucrătorului cel puțin pentru perioade scurte de timp (de exemplu, scaune, bănci).

23.5. Echipamentele de lucru, mesele și bancurile de lucru trebuie să asigure spațiu suficient pentru sprijinirea comodă și stabilă a membrilor inferioare în timpul activității, cu posibilitatea mișcării acestora.

23.6. Înălțimea planului de lucru pentru poziția așezat sau ortostatică se stabilește în funcție de distanța optimă de vedere, de precizia lucrării, de caracteristicile antropometrice ale lucrătorului și de mărimea efortului membrilor superioare.

23.7. Pentru evitarea mișcărilor de răsucire și aplecare ale corpului, precum și a mișcărilor foarte ample ale brațelor, trebuie luate măsuri de organizare corespunzătoare a fluxului tehnologic, de manipulare corectă a materiilor prime și a produselor la echipamentele de lucru la care lucrătorul intervine direct.

Anexa nr. 2

la Normele privind cerințele minime de
securitate și sănătate pentru locul de muncă

CERINȚE MINIME

**de securitate și sănătate pentru locurile de muncă aflate
deja în folosință, după cum se menționează în pct. 7 din Norme**

1. Observație preliminară

Obligațiile prevăzute în prezenta Anexă se aplică ori de câte ori caracteristicile locului de muncă, activitatea, împrejurările sau un risc impun acest lucru.

2. Stabilitate și rezistență

Clădirile care adăpostesc locuri de muncă trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare naturii utilizării lor.

3. Instalații electrice

Instalațiile electrice trebuie să fie proiectate și construite astfel încât să nu prezinte pericol de incendiu sau explozie; lucrătorii trebuie să fie protejați în mod adecvat împotriva riscului de accidentare prin atingere directă și/sau atingere indirectă.

Instalațiile electrice și dispozitivele de protecție trebuie să corespundă tensiunii nominale, condițiilor exterioare și competenței lucrătorilor care au acces la părți ale instalației.

4. Căi și ieșiri de urgență

4.1. Căile și ieșirile de urgență trebuie să rămână în permanență libere și să conducă în mod cât mai direct posibil afară sau în spații sigure.

4.2. În caz de pericol, trebuie să fie posibilă evacuarea rapidă și în condiții de securitate a lucrătorilor de la toate posturile de lucru.

4.3. Trebuie să existe un număr corespunzător de căi de salvare și ieșiri de urgență.

4.4. Ușile de ieșire în caz de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile glisante sau turnante nu sînt permise în cazul în care acestea au destinația de ieșiri de urgență.

Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate sau zăvorâte astfel încât să nu poată fi deschise imediat și cu ușurință de către orice lucrător care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

4.5. Căile și ieșirile de urgență speciale trebuie semnalizate în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.

Aceste semnalizări trebuie amplasate în locuri corespunzătoare și trebuie să fie durabile.

4.6. Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces spre acestea trebuie să fie eliberate de orice obstacole, astfel încât să poată fi utilizate în orice moment fără dificultate.

4.7. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminat de securitate de intensitate suficientă în cazul în care se întrerupe alimentarea cu energie electrică.

5. Detectarea și prevenirea incendiilor

5.1. În funcție de dimensiunile și destinația clădirilor, de echipamentele pe care acestea le conțin, de proprietățile fizice și chimice ale substanțelor prezente și de numărul maxim potențial de persoane prezente, locurile de muncă trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor și, dacă este necesar, cu detectoare de incendii și sisteme de alarmă.

5.2. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiilor trebuie să fie ușor accesibile și ușor de manipulat.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.

Aceste semnalizări trebuie amplasate în locuri corespunzătoare și trebuie să fie durabile.

6. Ventilația locurilor de muncă în spații închise

Trebuie luate măsuri pentru a asigura suficient aer proaspăt la locurile de muncă în spații închise, avînd în vedere metodele de lucru utilizate și cerințele fizice impuse lucrătorilor.

În cazul utilizării unui sistem de ventilare forțată, acesta trebuie să fie menținut în stare de funcționare.

Orice avarie în funcționarea instalației trebuie semnalizată de un sistem de control, dacă acest lucru este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

7. Temperatura în încăperi

7.1. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile ce conțin locuri de muncă trebuie să fie adecvată organismului uman, ținînd seama de metodele de lucru utilizate și de cerințele fizice impuse lucrătorilor.

7.2. Temperatura în zonele de odihnă, încăperile pentru personalul de serviciu, încăperile sanitare, cantine și încăperile de prim ajutor trebuie să corespundă destinației specifice a acestor încăperi.

8. Iluminatul natural și artificial

8.1. În măsura în care este posibil, locurile de muncă trebuie să aibă iluminat natural suficient și să fie echipate cu dispozitive care să permită un iluminat artificial adecvat pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor.

8.2. Locurile de muncă în care lucrătorii sînt în mod deosebit expuși riscurilor în caz de defecțiune la iluminatul artificial trebuie să fie prevăzute cu iluminat de securitate/urgență de intensitate suficientă.

9. Uși și porți

9.1. Ușile transparente trebuie să fie marcate corespunzător, la înălțimea ochilor.

9.2. Ușile și porțile batante trebuie să fie transparente sau să aibă un panou transparent.

10. Zone periculoase

Dacă locurile de muncă includ zone periculoase în care, dată fiind natura activității, există riscul căderii lucrătorului sau a unor obiecte, aceste zone trebuie să fie prevăzute cu dispozitive care să evite pătrunderea lucrătorilor neautorizați în aceste zone.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii care sînt autorizați să pătrundă în zonele periculoase.

Zonele periculoase trebuie marcate clar.

11. Încăperi și zone pentru odihnă

11.1. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității sau prezenței unui număr mare de lucrători, impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție încăperi pentru odihnă ușor accesibile sau zone pentru odihnă corespunzătoare.

Această dispoziție nu se aplică dacă lucrătorii sînt angajați în birouri sau în încăperi de lucru similare care oferă posibilități echivalente de relaxare în timpul pauzelor.

11.2. Încăperile și zonele pentru odihnă trebuie prevăzute cu mese și scaune cu spătar.

11.3. În încăperile și zonele pentru odihnă trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

12. Femei gravide și mame care alăptează

Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcat în condiții corespunzătoare.

13. Instalații sanitare

13.1. Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte

13.1.1. Lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie să poarte îmbrăcăminte de lucru specială și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere să se schimbe într-un alt spațiu.

Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile și să aibă capacitate suficientă.

13.1.2. Vestiarele trebuie să fie dotate cu echipamente care să permită fiecărui lucrător să își încuie vestimentația și efectele personale în timpul programului de lucru.

Dacă este cazul (de exemplu, existența substanțelor periculoase, umiditate, murdărie), vestiarele pentru îmbrăcăminte de lucru trebuie să fie separate de vestiarele pentru vestimentația și efectele personale.

13.1.3. Trebuie să existe vestiare separate sau o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și pentru femei.

13.2. Dușuri, cabine de WC-uri și chiuvete

13.2.1. Locurile de muncă trebuie dotate astfel încît lucrătorii să aibă în apropierea lor:

- dușuri, dacă natura activității lor impune acest lucru;

- locuri speciale prevăzute cu un număr corespunzător de cabine de WC-uri și chiuvete.

13.2.2. Dușurile și chiuvetele trebuie prevăzute cu apă curentă rece (și apă caldă, dacă este necesar).

13.2.3. Trebuie prevăzute dușuri separate sau trebuie asigurată utilizarea separată a dușurilor pentru bărbați și pentru femei.

Trebuie prevăzute cabine de WC-uri separate sau trebuie asigurată utilizarea separată a cabinelor de WC-uri pentru bărbați și pentru femei.

14. Echipamente de prim ajutor

Locurile de muncă trebuie dotate cu echipamente de prim ajutor.

Echipamentele trebuie să fie marcate corespunzător și să fie ușor accesibile.

15. Lucrători cu dizabilități

La organizarea locurilor de muncă, trebuie să se țină seama de lucrătorii cu handicap, dacă este necesar.

Această dispoziție se aplică în special ușilor, căilor de comunicație, scărilor, dușurilor, chiuvetelor, W.C.-urilor și posturilor de lucru utilizate sau ocupate direct de lucrătorii cu handicap.

16. Circulația pietonilor și vehiculelor

Locurile de muncă în spații închise sau în aer liber trebuie organizate astfel încât pietonii și vehiculele să poată circula în condiții de securitate.

17. Locuri de muncă în aer liber (dispoziții speciale)

Dacă lucrătorii sînt angajați la posturi de lucru în aer liber, astfel de posturi de lucru trebuie să fie amenajate pe cît posibil astfel încît aceștia:

- a) să fie protejați împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile și, dacă este necesar, împotriva căderii obiectelor;
- b) să nu fie expuși unui nivel de zgomot dăunător, nici unor influențe exterioare vătămătoare, cum ar fi gaze, vapori sau praf;
- c) să își poată părăsi posturile de lucru rapid în eventualitatea vreunui pericol sau să poată primi rapid asistență;
- d) să nu poată aluneca sau cădea.

18. Locuri de muncă în condiții de izolare (dispoziții speciale)

18.1. Angajatorul va numi prin decizie o persoană cu atribuții concrete care să supravegheze lucrătorii care lucrează în condiții de izolare.

18.2. Pentru a se putea interveni în timp util în caz de accident sau avarie la locurile de muncă în condiții de izolare, acestea vor fi dotate cu mijloace tehnice care permit legătura cu persoana care asigură supravegherea:

- a) constant automat (centrale de supraveghere, dispozitive de alarmare prin unde radio);
- b) periodic automat (radio-telefon, telefon);
- c) periodic prin intermediul unei persoane (apeluri telefonice, radio-telefon, cameră de luat vederi și monitor).

19. Principii ergonomice

19.1. Dimensionarea posturilor de lucru se realizează în funcție de particularitățile anatomice, fiziologice, psihologice ale organismului uman, precum și de dimensiunile și caracteristicile echipamentului de lucru, ale mobilierului de lucru, de mișcările și deplasările lucrătorului în timpul activității, de distanțele de securitate, de dispozitivele ajutătoare pentru manipularea maselor, ca și de necesitatea asigurării confortului psihofizic.

19.2. Eliminarea pozițiilor forțate, nenaturale, ale corpului lucrătorului și asigurarea posibilităților de modificare a poziției în timpul lucrului se realizează prin amenajarea postului de lucru, prin optimizarea fluxului tehnologic și prin utilizarea echipamentelor de lucru care respectă dispozițiile reglementărilor în vigoare.

19.3. Posturile de lucru la care se lucrează în poziție așezat se dotează cu scaune concepute corespunzător caracteristicilor antropometrice și funcționale ale organismului uman, precum și activității care se desfășoară, corelându-se înălțimea scaunului cu cea a planului de lucru.

19.4. La posturile de lucru unde se lucrează în poziție ortostatică trebuie asigurate, de regulă, mijloace pentru așezarea lucrătorului cel puțin pentru perioade scurte de timp (de exemplu, scaune, bănci).

19.5. Echipamentele de lucru, mesele și bancurile de lucru trebuie să asigure spațiu suficient pentru sprijinirea comodă și stabilă a membrilor inferioare în timpul activității, cu posibilitatea mișcării acestora.

19.6. Înălțimea planului de lucru pentru poziția așezat sau ortostatică se stabilește în funcție de distanța optimă de vedere, de precizia lucrării, de caracteristicile antropometrice ale lucrătorului și de mărimea efortului membrilor superioare.

19.7. Pentru evitarea mișcărilor de răsucire și aplecare ale corpului, precum și a mișcărilor foarte ample ale brațelor, trebuie luate măsuri de organizare corespunzătoare a fluxului tehnologic, de manipulare corectă a materiilor prime și a produselor la echipamentele de lucru la care lucrătorul intervine direct.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare
a Comitetului de securitate și sănătate în muncă**

În temeiul art. 16 alin. (4) și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Comitetului de securitate și sănătate în muncă (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărâri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÎ

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova
Nr. _____ din „_____” _____ 20____

REGULAMENT - CADRU
de organizare și funcționare a Comitetului de securitate și sănătate în muncă

Secțiunea 1

Organizarea Comitetului de securitate și sănătate în muncă

1. Comitetul de securitate și sănătate în muncă (în continuare - Comitetul) are rolul să asigure colaborarea angajatorului și lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă.
2. Comitetul se constituie în unitățile care au un număr de cel puțin 50 de lucrători.
3. Comitetul se constituie din reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor, pe de o parte, și angajator sau reprezentantul său legal și/sau reprezentanții săi în număr egal cu cel al reprezentanților lucrătorilor, pe de altă parte.
4. Comitetul se constituie la inițiativa oricărei dintre părți (angajator sau lucrători).
5. În cazul în care activitatea se desfășoară în unități dispersate teritorial, se pot înființa mai multe comitete.
6. Comitetul se constituie și în cazul activităților care se desfășoară temporar, respectiv cu o durată mai mare de 3 luni.
7. În unitățile care au mai puțin de 50 de lucrători, atribuțiile Comitetului revin reprezentanților lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor.
8. Lucrătorul desemnat sau reprezentantul serviciului intern de protecție și prevenire este secretarul Comitetului.
9. Reprezentanții lucrătorilor în Comitet vor fi aleși pe o perioadă de 2 ani.
10. În cazul în care unul sau mai mulți reprezentanți ai lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă se retrag din Comitet, aceștia vor fi înlocuiți imediat prin alți reprezentanți aleși.
11. Modalitatea de desemnare a reprezentanților lucrătorilor în Comitet va fi stabilită prin contractul colectiv de muncă sau regulamentul intern al unității.
12. Reprezentanții lucrătorilor în Comitet vor fi desemnați de către lucrători dintre reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă, după cum urmează:
  - a) de la 50 la 100 de lucrători - 2 reprezentanți;
  - b) de la 101 la 500 de lucrători - 3 reprezentanți;
  - c) de la 501 la 1.000 de lucrători - 4 reprezentanți;
  - d) de la 1.001 la 2.000 de lucrători - 5 reprezentanți;
  - e) de la 2.001 la 3.000 de lucrători - 6 reprezentanți;
  - f) de la 3.001 la 4.000 de lucrători - 7 reprezentanți;
  - g) peste 4.000 de lucrători - 8 reprezentanți.
13. Angajatorul are obligația să acorde fiecărui reprezentant al lucrătorilor în Comitet timpul necesar exercitării atribuțiilor de membru în Comitet.
14. Timpul alocat acestei activități va fi considerat timp de muncă și va fi de cel puțin:
  - a) 2 ore pe lună în unitățile având un efectiv de până la 100 de lucrători;
  - b) 5 ore pe lună în unitățile având un efectiv între 101 și 300 de lucrători;
  - c) 10 ore pe lună în unitățile având un efectiv între 301 și 500 de lucrători;
  - d) 15 ore pe lună în unitățile având un efectiv între 501 și 1500 de lucrători;
  - e) 20 de ore pe lună în unitățile având un efectiv de 1501 de lucrători și peste.

15. Instruirea necesară exercitării atribuțiilor de membru în Comitet trebuie să se realizeze în timpul programului de lucru și pe cheltuiala unității.

16. Angajatorul sau reprezentantul său legal este președintele Comitetului.

17. Membrii Comitetului se nominalizează prin decizie scrisă a președintelui acestuia, iar componența comitetului va fi adusă la cunostința tuturor lucrătorilor.

18. Membrii Comitetului, în cazul unei activități nesatisfăcătoare, pot fi rechemați, de către părțile pe care le reprezintă, pînă la expirarea mandatului, și înlocuiți cu alți membri.

19. La întrunirile Comitetului vor fi convocați să participe lucrătorii desemnați/reprezenții serviciului intern de protecție și prevenire și, în cazul în care angajatorul a contractat unul sau mai multe servicii externe de protecție și prevenire, reprezentanții acestora.

20. La întrunirile Comitetului pot fi invitați să participe inspecții de muncă.

Secțiunea a 2-a

Funcționarea Comitetului

21. Comitetul funcționează în baza regulamentului de funcționare propriu, aprobat de Comitet.

22. Angajatorul are obligația să asigure întrunirea Comitetului cel puțin o dată pe trimestru și ori de câte ori este necesar.

23. Ordinea de zi a fiecărei întruniri a Comitetului este stabilită de către președinte și secretar, cu consultarea reprezentanților lucrătorilor, și este transmisă membrilor Comitetului și, dacă este cazul, serviciului extern de protecție și prevenire, cu cel puțin 5 zile înaintea datei stabilite pentru întrunirea Comitetului.

24. Secretarul Comitetului convoacă în scris membrii Comitetului cu cel puțin 5 zile înainte de data întrunirii, indicînd locul, data și ora stabilite.

25. La fiecare întrunire secretarul Comitetului încheie un proces-verbal care va fi semnat de către toți membrii comitetului.

26. Comitetul este legal întrunit dacă sunt prezenți cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor săi.

27. Comitetul convine cu votul a cel puțin două treimi din numărul membrilor prezenți.

28. Secretarul Comitetului va afișa la loc vizibil copii ale procesului-verbal încheiat.

Secțiunea a 3-a

Atribuțiile Comitetului

29. Pentru realizarea informării, consultării și participării lucrătorilor, în conformitate cu art. 14 și 15 din Legea securității și sănătății în muncă, Comitetul are cel puțin următoarele atribuții:

a) analizează și face propuneri privind planul de protecție și prevenire;

b) urmărește realizarea planului de protecție și prevenire, inclusiv alocarea mijloacelor necesare realizării măsurilor și eficiența acestora din punct de vedere al îmbunătățirii condițiilor de muncă;

c) analizează introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentelor de lucru, luînd în considerare consecințele asupra securității și sănătății în muncă, lucrătorilor, și face propuneri în situația constatării anumitor deficiențe;

d) analizează alegerea, cumpărarea, întreținerea și utilizarea echipamentelor de lucru, a echipamentelor de protecție colectivă și individuală;

e) analizează modul de îndeplinire a atribuțiilor ce revin serviciului extern de protecție și prevenire;

f) propune măsuri de amenajare a locurilor de muncă, ținînd seama de prezenta grupurilor sensibile la riscuri specifice;

g) analizează cererile formulate de lucrători privind condițiile de muncă și modul în care își îndeplinesc atribuțiile lucrătorii desemnați;

- h) urmărește modul în care se aplică și se respectă normele de securitate și sănătate în muncă, măsurile dispuse de inspectorul de muncă;
- i) analizează propunerile lucrătorilor privind prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnavirilor profesionale, precum și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și propune introducerea acestora în planul de protecție și prevenire;
- j) analizează cauzele producerii accidentelor de muncă și îmbolnavirilor profesionale și poate propune măsuri tehnice în completarea măsurilor dispuse în urma cercetării;
- k) efectuează verificări proprii privind aplicarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă și face un raport scris privind constatările făcute;
- l) dezbate raportul scris, prezentat Comitetului de către conducătorul unității cel puțin o dată pe an, cu privire la situația securității și sănătății în muncă, la acțiunile care au fost întreprinse și la eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul de protecție și prevenire ce se va realiza în anul următor.

Secțiunea a 4-a

Drepturile membrilor Comitetului

30. Membrii Comitetului sînt în drept:
- a) să aibă acces liber la toate locurile de muncă/posturi de lucru;
  - b) să solicite și să primească de la angajator informații despre situația securității și sănătății în muncă;
  - c) să ia în dezbateri în ședințele Comitetului rapoartele angajatorului despre îndeplinirea obligațiilor acestuia în domeniul securității și sănătății în muncă;
  - d) să facă propuneri la elaborarea planului de protecție și prevenire;
  - e) să solicite angajatorului sancționarea disciplinară a salariaților ce încalcă dispozițiile actelor legislative și altor acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă;
  - f) să propună stimularea lucrătorilor pentru participare în activități de securitate și sănătate în muncă;
  - g) să sesizeze inspectoratul teritorial de muncă despre încălcarea actelor legislative și altor acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă, comisă de angajatori sau de alte persoane cu funcții de răspundere.
31. Membrii Comitetului pot fi sancționați disciplinar numai cu consultarea Comitetului.

Secțiunea a 5-a

Obligațiile angajatorului referitoare la Comitet

32. Angajatorul trebuie să furnizeze Comitetului toate informațiile necesare, pentru ca membrii acestuia să își poată da avizul în cunoștință de cauză.
33. Angajatorul trebuie să prezinte, cel puțin o dată pe an, Comitetului un raport scris care va cuprinde situația securității și sănătății în muncă, acțiunile care au fost întreprinse și eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul de protecție și prevenire ce se vor realiza în anul următor.
34. Angajatorul trebuie să supună analizei Comitetului documentația referitoare la caracteristicile echipamentelor de lucru, ale echipamentelor de protecție colectivă și individuală, în vederea selecționării echipamentelor optime.
35. Angajatorul trebuie să informeze Comitetul cu privire la evaluarea riscurilor profesionale, măsurile de protecție și prevenire atât la nivel de unitate, cât și la nivel de loc de muncă și tipuri de posturi de lucru, măsurile de prim ajutor, de prevenire și stingere a incendiilor și evacuare a lucrătorilor.
36. Angajatorul comunică Comitetului punctul său de vedere sau, dacă este cazul, al serviciului intern sau extern de protecție și prevenire, asupra plîngerilor lucrătorilor privind condițiile de muncă și modul în care serviciul intern sau extern de protecție și prevenire își îndeplinește atribuțiile.

37. În cazul în care angajatorul nu ia în considerare propunerile Comitetului, acesta trebuie să motiveze decizia sa în fața Comitetului. Motivația va fi consemnată într-un proces-verbal.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Normelor privind cerințele minime
pentru activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire
a riscurilor profesionale**

În temeiul art. 6 și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele privind cerințele minime pentru activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărâri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÛI

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobate
prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova
Nr. _____ din ” _____ ” _____ 20____

NORME
privind cerințele minime pentru activitățile de protecție a lucrătorilor
la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale

Capitolul I
Definiții

38. În sensul prezentelor Norme, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:
- conducător al locului de muncă* – persoană competentă, desemnată de angajator să îndrume și să supravegheze activitatea la un loc de muncă, printre răspunderile sale situându-se și îndeplinirea dispozițiilor legale privind securitatea și sănătatea în muncă;
  - evaluarea riscurilor profesionale* – activitate prin care se determină dimensiunea abaterii sistemului de muncă de la starea ideală, în care este exclusă orice posibilitate de accidentare sau îmbolnăvire profesională;
  - instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă* – act juridic, emis de unitate, care cuprinde dispoziții, prin a căror respectare de către lucrător se urmărește eliminarea comportamentului accidentogen al acestuia;
  - instrucțiuni de utilizare* – reglementare, emisă de producător, care trebuie respectată de către angajator la exploatarea echipamentelor de lucru, în condiții de securitate și sănătate în muncă;
  - instruire în domeniul securității și sănătății în muncă* – ansamblu de activități cu caracter didactic prin care se transmit, se însușesc și se verifică cunoștințele în scopul formării deprinderilor de securitate și sănătate în muncă;
  - pericol grav și imediat de accidentare* – situație concretă, reală și actuală careia îi lipsește doar prilejul declanșator pentru a se produce un accident de muncă în orice moment;
  - post de lucru* – cea mai simplă subdiviziune organizatorică a unui loc de muncă;
  - sarcină de muncă* – totalitatea acțiunilor care trebuie efectuate de lucrător prin mijloacele de producție pentru a realiza scopul sistemului de muncă;
  - serviciu intern de protecție și prevenire* – compartiment distinct, aflat în subordinea directă a angajatorului, pentru efectuarea activităților de protecție și prevenire în unitate;
  - sistem de muncă* – ansamblu constituit din unul sau mai mulți lucrători, mijloacele de producție, sarcina de muncă și mediul de lucru, care concură la realizarea procesului de muncă și care constituie potențiale surse generatoare de factori de risc profesional;
  - zonă cu risc ridicat și specific* - zonă din cadrul unității în care au fost identificate riscuri ce pot genera accidente sau boli profesionale cu consecințe grave, ireversibile, respectiv deces sau invaliditate.

Capitolul II
Organizarea activităților de protecție și prevenire

39. Organizarea activităților de protecție și prevenire este realizată de către angajator, în următoarele moduri:
- a) prin asumarea de către angajator, în condițiile art. 11 alin. (10) din Legea securității și sănătății în muncă, a atribuțiilor lucrătorului desemnat;
  - b) prin desemnarea unuia sau mai multor lucrători pentru a se ocupa de activitățile de protecție și prevenire;
  - c) prin înființarea unui serviciu intern de protecție și prevenire;
  - d) prin apelarea la servicii externe de protecție și prevenire.

40. Activitățile de protecție și prevenire desfășurate prin modalitățile prevăzute la pct. 2 în cadrul unității sînt următoarele:

- a) evaluarea riscurilor profesionale;
- b) elaborarea și revizuirea periodică a planului de protecție și prevenire;
- c) asigurarea îndeplinirii planului de protecție și prevenire;
- d) stabilirea atribuțiilor și răspunderilor în domeniul securității și sănătății în muncă, ce revin lucrătorilor, corespunzător funcțiilor exercitate;
- e) verificarea cunoașterii și aplicării de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecție și prevenire, precum și a atribuțiilor și responsabilităților ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă;
- f) asigurarea unității cu materiale necesare informării și instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă: afișe, ghiduri, filme etc.;
- g) amenajarea și dotarea cabinetului și/sau ungherașelor de securitate și sănătate în muncă;
- h) elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, ținînd seama de particularitățile activităților desfășurate și ale locurilor de muncă/posturilor de lucru;
- i) asigurarea fiecărui lucrător cu instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă, inclusiv cu instrucțiuni privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă;
- j) asigurarea informării și instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă;
- k) verificarea cunoașterii și aplicării de către lucrători a informațiilor și instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă primite;
- l) asigurarea întocmirii planului de acțiune în caz de pericol grav și iminent;
- m) evidența zonelor cu risc ridicat și specific;
- n) stabilirea zonelor care necesită semnalizare de securitate și sănătate în muncă, stabilirea tipului de semnalizare necesar și amplasarea acestora;
- o) monitorizarea funcționării instalațiilor de ventilare, dispozitivelor de protecție, aparaturii de măsură și control;
- p) verificarea stării de funcționare a sistemelor de siguranță, alarmare și semnalizare;
- q) determinarea echipamentelor individuale de protecție necesare și întocmirea necesarului de dotare a lucrătorilor cu echipament individual de protecție;
- r) asigurarea întreținerii, manipulării și depozitarii adecvate a echipamentelor individuale de protecție;
- s) asigurarea comunicării, cercetării și raportării corecte și în termenele stabilite a accidentelor de muncă;
- t) asigurarea realizării măsurilor dispuse de către inspectorii de muncă, cu prilejul vizitelor de control și al cercetării accidentelor de muncă;
- u) colaborarea cu lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor, serviciile externe de protecție și prevenire, în vederea coordonării măsurilor de protecție și prevenire;
- v) colaborarea cu lucrătorii desemnați/serviciile interne/serviciile externe ai/ale altor angajatori, în situația în care mai mulți angajatori își desfășoară activitatea în același loc de muncă;
- w) aplicarea de stimulente și sancțiuni pentru lucrători, pe criteriul îndeplinirii atribuțiilor în domeniul securității și sănătății în muncă;
- x) întocmirea documentației și rapoartelor prevăzute de reglementările privind securitatea și sănătatea în muncă.

41. Angajatorul poate efectua activitățile respective de protecție și prevenire, dacă se îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) activitățile desfășurate în cadrul unității nu sînt dintre cele prevăzute în Anexa nr. 1;
- b) riscurile identificate nu pot genera accidente de muncă sau boli profesionale;

c) angajatorul își desfășoară activitatea profesională în mod efectiv și cu regularitate în unitate;

d) angajatorul îndeplinește cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzătoare nivelului doi, conform dispozițiilor pct. 34 - 39.

42. În situația în care nu sînt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 4, angajatorul trebuie să desemneze unul sau mai mulți lucrători, conform dispozițiilor pct. 9 - 13, sau poate organiza serviciul intern de protecție și prevenire, conform dispozițiilor pct. 14 - 22, și/sau să apeleze la unul sau mai multe servicii externe.

43. În situația în care sînt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 4, dar angajatorul nu efectuează în totalitate activitățile de protecție și prevenire, pentru activitățile pe care nu le realizează angajatorul trebuie să apeleze la unul sau mai multe servicii externe.

44. În cazul unităților, care desfășoară activități dintre cele prevăzute în Anexa nr. 1, angajatorul trebuie să organizeze serviciul intern de protecție și prevenire.

45. În cazul în care lucrătorii desemnați și/sau serviciul intern de protecție și prevenire nu au capacitățile și aptitudinile necesare pentru efectuarea tuturor activităților de protecție și prevenire, angajatorul trebuie să apeleze la unul sau mai multe servicii externe.

Capitolul III

Lucrătorii desemnați

46. Desemnarea nominală a lucrătorului sau lucrătorilor pentru a se ocupa de activitățile de protecție și prevenire se face prin decizie a angajatorului.

47. Angajatorul va stabili activitățile de protecție și prevenire pe care lucrătorul desemnat are capacitatea, timpul necesar și mijloacele adecvate să le efectueze.

48. Pentru a putea să desfășoare activitățile de protecție și prevenire, lucrătorul desemnat trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzătoare nivelului doi, conform dispozițiilor pct. 34 - 39.

49. Angajatorul va stabili numărul de lucrători desemnați în funcție de mărimea unității și/sau riscurile la care sînt expusi lucrătorii, precum și de distribuția acestora în cadrul unității.

50. Angajatorul trebuie să asigure mijloacele adecvate și timpul necesar pentru ca lucrătorii desemnați să poată desfășura activitățile de protecție și prevenire conform fisei postului.

Capitolul IV

Organizarea serviciului intern de protecție și prevenire

51. Serviciul intern de protecție și prevenire se organizează în subordinea directă a angajatorului ca un compartiment distinct.

52. Angajatorul va stabili structura serviciului intern de protecție și prevenire în funcție de mărimea unității și/sau riscurile la care sînt expusi lucrătorii, precum și de distribuția acestora în cadrul unității.

53. Angajatorul va consemna în regulamentul serviciului intern de protecție și prevenire activitățile de protecție și prevenire care vor fi desfășurate de către serviciul intern de protecție și prevenire.

54. Serviciul intern de protecție și prevenire trebuie să fie format din lucrători care îndeplinesc cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzătoare nivelului doi, conform dispozițiilor pct. 34 - 39.

55. În cadrul serviciului intern de protecție și prevenire pot activa și alți lucrători pentru desfășurarea activităților auxiliare.

56. Lucrătorii din cadrul serviciului intern de protecție și prevenire trebuie să desfășoare numai activități de protecție și prevenire și, cel mult, activități complementare cum ar fi prevenirea și stingerea incendiilor și protecția mediului.

57. Angajatorul trebuie să asigure mijloacele materiale și umane pentru ca serviciul intern de protecție și prevenire să poată desfășura activitățile respective de protecție și prevenire.

58. Când angajatorul își desfășoară activitatea în mai multe puncte de lucru, serviciul de protecție și prevenire trebuie să fie organizat astfel încât să se asigure în mod corespunzător desfășurarea activităților de protecție și prevenire.

59. În situația în care activitatea de protecție și prevenire este asigurată prin mai multe servicii interne, acestea vor acționa coordonat pentru asigurarea eficienței activității.

Capitolul V

Organizarea serviciului extern de protecție și prevenire

60. Serviciul extern de protecție și prevenire asigură, pe bază de contract, activitățile de prevenire a riscurilor profesionale și protecție a lucrătorilor la locul de muncă.

61. Dacă angajatorul apelează la serviciul extern, acesta trebuie să aibă acces la toate informațiile necesare desfășurării activității de protecție și prevenire.

62. Serviciul extern de protecție și prevenire trebuie să dispună de personal cu capacitate profesională adecvată și de mijloacele materiale necesare pentru a-și desfășura activitatea.

63. Serviciul extern de protecție și prevenire trebuie să fie format din lucrători care îndeplinesc cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzătoare nivelului doi, conform dispozițiilor pct. 34 - 39.

64. În cadrul serviciului extern de protecție și prevenire pot activa și alți lucrători pentru desfășurarea activităților auxiliare.

65. Contractul încheiat între angajator și serviciul extern de protecție și prevenire trebuie să cuprindă activitățile de protecție și prevenire care vor fi desfășurate de către serviciul extern de protecție și prevenire.

Capitolul VI

Reprezentanții lucrătorilor cu raspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă

66. Reprezentanții lucrătorilor cu raspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă sînt aleși de către și dintre lucrătorii din unitate, conform celor stabilite prin contractul colectiv de muncă sau regulamentul intern al unității.

67. Numărul de reprezentanți ai lucrătorilor cu raspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă, care se aleg, va fi stabilit prin contractul colectiv de muncă sau regulamentul intern al unității, în funcție de numărul total al lucrătorilor din unitate, conform cerințelor prevăzute la pct. 12 din Regulamentul – cadru de organizare și funcționare a Comitetul de securitate și sănătate în muncă.

68. Lucrătorii comunică în scris angajatorului numărul și numele reprezentanților lucrătorilor cu raspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă.

69. Reprezentanții lucrătorilor cu raspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzătoare cel puțin nivelului unu, conform dispozițiilor pct. 34 - 39.

70. Reprezentanții lucrătorilor cu raspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă sînt consultați și participă, în conformitate cu art. 15 din Legea securității și sănătății în muncă, și pot desfășura următoarele activități:

a) colaborează cu angajatorul pentru îmbunătățirea condițiilor de securitate și sănătate în muncă;

b) însoțesc echipa sau persoana care efectuează evaluarea riscurilor;

c) ajută lucrătorii să conștientizeze necesitatea aplicării măsurilor de securitate și sănătate în muncă;

d) aduc la cunoștința angajatorului sau comitetului de securitate și sănătate în muncă propunerile lucrătorilor referitoare la îmbunătățirea condițiilor de muncă;

e) urmăresc realizarea măsurilor din planul de protecție și prevenire;

f) informează autoritățile competente asupra nerespectării dispozițiilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă.

Capitolul VII
Cerințele minime de pregătire în
domeniul securității și sănătății în muncă

71. Nivelurile de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă, necesare pentru dobândirea capacităților corespunzătoare efectuării activităților de protecție și prevenire, sînt următoarele:

- a) nivelul unu;
- b) nivelul doi.

72. Cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzătoare nivelului unu:

- a) studii liceale;
- b) curs de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, cu conținut minim conform celui prevăzut în Anexa nr. 2.

73. Nivelul unu de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă se atestă prin atestatul privind absolvirea liceului și certificatul de absolvire a cursului de instruire prevăzut la pct. 35 lit. b).

74. Cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzătoare nivelului doi sînt:

- a) studii superioare tehnice;
- b) curs de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, cu conținut minim conform celui prevăzut în Anexa nr. 3.

75. Nivelul doi de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă se atestă prin diploma de studii superioare tehnice și certificatul de absolvire a cursului de instruire prevăzut la pct. 37 lit. b).

76. Cursurile de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, prevăzute la pct. 35 lit. b) și 37 lit. b), se realizează de către servicii externe de protecție și prevenire.

Capitolul VIII
Evaluarea riscurilor profesionale

77. Evaluarea riscurilor profesionale se efectuează prin orice metodă de evaluare însușită de evaluator.

78. Evaluarea riscurilor profesionale se va finaliza cu propunerea măsurilor de prevenire a riscurilor profesionale.

79. Rezultatele evaluării riscurilor profesionale vor fi consemnate într-o fișă de evaluare a riscurilor profesionale, care va cuprinde informațiile specificate în metoda de evaluare utilizată.

Capitolul IX
Elaborarea planului de protecție și prevenire

80. Conform dispozițiilor art. 13 lit. f) din Legea securității și sănătății în muncă angajatorul trebuie să întocmească, acolo unde natura și gradul de risc profesional o necesită, un plan anual de protecție și prevenire, care va fi revizuit ori de câte ori intervin modificări ale condițiilor de muncă, respectiv apariția unor riscuri noi.

81. În urma evaluării riscurilor profesionale pentru fiecare loc de muncă/post de lucru se stabilesc măsuri de protecție și prevenire, de natură tehnică, organizatorică, igienico-sanitară și de altă natură, necesare pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor.

82. În urma analizei măsurilor prevăzute la pct. 44 se stabilesc resursele umane și materiale necesare realizării lor.

83. Planul de protecție și prevenire va cuprinde cel puțin informațiile prevăzute în Anexa nr. 4.

84. Planul de protecție și prevenire se elaborează cu consultarea lucrătorilor și/sau reprezentanților lor sau comitetului de securitate și sănătate în muncă, după caz, și trebuie să fie aprobat de angajator.

Capitolul X

Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă

Secțiunea 1

Dispoziții generale

85. Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă se efectuează pe cheltuiela unității, în timpul programului de lucru, în interiorul sau în afara unității.

86. Perioada în care se desfășoară instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă este considerată timp de muncă.

87. Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă cuprinde 3 faze:

- a) instruirea introductiv-generală;
- b) instruirea la locul de muncă;
- c) instruirea periodică.

88. La instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă vor fi folosite mijloace, metode și tehnici de instruire, cum ar fi: expunerea, demonstrația, studiul de caz, vizionări de filme, diapozitive, proiecții, instruire asistată de calculator.

89. Fiecare angajator are obligația să asigure baza materială corespunzătoare unei instruiți adecvate.

90. Angajatorul trebuie să dispună de un program de instruire și testare în domeniul securității și sănătății în muncă, pe ocupații/lucrări.

91. Rezultatul instruiți lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă se consemnează în mod obligatoriu în Fișa individuală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă (Anexa nr. 5), cu indicarea materialului predat, a datei și duratei instruiți.

92. Completarea Fișei individuale de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă se va efectua cu pix cu pastă, imediat după verificarea cunoștințelor.

93. După efectuarea instruiți, Fișa individuală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă se semnează de către lucrătorul instruit și de către persoanele care au efectuat instruirea și au verificat cunoștințele.

94. Fișa individuală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă va fi păstrată de către conducătorul locului de muncă.

95. Pentru persoanele aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, angajatorul stabilește prin regulamentul intern al unității, modul privind instruirea și însoțirea acestora în unitate.

96. Pentru lucrătorii unităților din exterior, care desfășoară activități pe bază de contract de prestări de servicii în unitatea unui alt angajator, angajatorul beneficiar al serviciilor va asigura instruirea lucrătorilor privind activitățile specifice unității respective, riscurile pentru securitate și sănătate în muncă, precum și măsurile și activitățile de protecție și prevenire la nivelul unității, în general.

97. Instruirea prevăzută la pct. 58 și 59 se consemnează în Fișa de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a vizitatorilor (Anexa nr. 6).

98. Fișa de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a vizitatorilor se întocmește în două exemplare, din care un exemplar se va păstra de către angajator/lucrător desemnat/serviciu intern de prevenire și protecție, care a efectuat instruirea, și un exemplar se va păstra de către angajatorul lucrătorilor instruiți sau, în cazul vizitatorilor, de către conducătorul grupului.

99. Inspectorii de muncă, în timpul controlului aplicării legislației și altor acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă, vor fi însoțiți de către un reprezentant desemnat de către angajator, fără a se întocmi Fișa de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a vizitatorilor.

Secțiunea a 2-a

Instruirea introductiv-generală

100. Instruirea introductiv-generală se efectuează:
- a) persoanelor care solicită angajarea în câmpul muncii;
  - b) lucrătorilor detașați sau delegați de la o unitate la alta;
  - c) cu stagiarii.
101. Scopul instruirii introductiv-generale este de a informa despre activitățile specifice unității respective, riscurile pentru securitate și sănătate în muncă, precum și măsurile și activitățile de protecție și prevenire la nivelul unității, în general.
102. Instruirea introductiv-generală se efectuează de către:
- a) angajatorul care și-a asumat atribuțiile lucrătorului desemnat; sau
  - b) lucrătorul desemnat; sau
  - c) un lucrător al serviciului intern de protecție și prevenire; sau
  - d) serviciul extern de protecție și prevenire.
103. Instruirea introductiv-generală se efectuează individual sau în grupuri de cel mult 30 de persoane.
104. Durata instruirii introductiv-generale depinde de specificul activității și de riscurile profesionale, precum și de măsurile și activitățile de protecție și prevenire la nivelul unității, în general.
105. Angajatorul stabilește durata instruirii introductiv-generale, care nu va fi mai mică de 4 ore.
106. Sînt exceptate de la dispozițiile pct. 68 persoanele prevăzute la pct. 58 și 59, cărora li se vor prezenta succint riscurile profesionale, activitățile și măsurile de protecție și prevenire din unitate.
107. Conținutul instruirii introductiv-generale trebuie să fie în conformitate cu programul de instruire și testare în domeniul securității și sănătății în muncă, aprobat de către angajator.
108. În cadrul instruirii introductiv-generale se vor expune, în principal, următoarele probleme:
- a) cadrul normativ național referitor la securitate și sănătate în muncă;
  - b) consecințele posibile ale necunoașterii și nerespectării legislației și altor acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă;
  - c) riscurile profesionale specifice unității;
  - d) măsurile la nivelul unității privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;
  - e) acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.
109. Instruirea introductiv-generală se va finaliza cu verificarea cunoștințelor însușite de cei instruiți.
110. Verificarea cunoștințelor se efectuează de către lucrătorul desemnat/lucrătorul serviciului intern de protecție și prevenire/lucrătorul serviciului extern de protecție și prevenire, care, în raport cu rezultatul verificării cunoștințelor, face propuneri angajatorului referitor la angajarea sau neangajarea persoanelor respective.
111. Rezultatul verificării cunoștințelor va fi consemnat în Fișa individuală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.
112. Angajatorul angajează numai persoanele care au însușit cunoștințele prezentate în instruirea introductiv-generală.

Secțiunea a 3-a

Instruirea la locul de muncă

113. Instruirea la locul de muncă se efectuează după instruirea introductiv-generală și are ca scop prezentarea riscurilor profesionale, precum și măsurile și activitățile de protecție și prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă, post de lucru și/sau fiecărei funcții exercitate.
114. Instruirea la locul de muncă se efectuează tuturor lucrătorilor.
115. Instruirea la locul de muncă se efectuează de către conducătorul locului de muncă, în grupe de maximum 30 de persoane.

116. Durata instruirii la locul de muncă depinde de riscurile pentru securitate și sănătate în muncă, precum și de măsurile și activitățile de protecție și prevenire la nivelul fiecărui loc de muncă, post de lucru și/sau fiecărei funcții exercitate.

117. Angajatorul stabilește durata instruirii la locul de muncă, care nu va fi mai mică de 4 ore.

118. Instruirea la locul de muncă se va efectua pe baza informațiilor și instrucțiunilor, întocmite de către angajatorul care și-a asumat atribuțiile lucrătorului desemnat/lucrătorul desemnat/serviciul intern de protecție și prevenire/serviciul extern de protecție și prevenire și aprobate de către angajator, care vor fi păstrate la conducătorul locului de muncă.

119. Instruirea la locul de muncă va cuprinde:

a) informații privind riscurile profesionale specifice locului de muncă și/sau postului de lucru;

b) dispozițiile instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă elaborate pentru locul de muncă și/sau postul de lucru;

c) dispozițiile instrucțiunilor privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă;

d) măsuri la nivelul locului de muncă și/sau postului de lucru privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;

e) dispoziții ale reglementărilor de securitate și sănătate în muncă privind activități specifice ale locului de muncă și/sau postului de lucru;

f) instruirea la locul de muncă va include în mod obligatoriu demonstrații practice privind activitatea pe care persoana respectivă o va desfășura și exerciții practice privind utilizarea echipamentului individual de protecție, a mijloacelor de alarmare, intervenție, evacuare și de prim ajutor.

120. Începerea efectivă a activității la postul de lucru de către lucrătorul instruit se efectuează numai după verificarea cunoștințelor de către șeful ierarhic superior celui care a efectuat instruirea și se consemnează în Fișa individuală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

Secțiunea a 4-a **Instruirea periodică**

121. Instruirea periodică se efectuează tuturor lucrătorilor și are drept scop reîmprospătarea și actualizarea cunoștințelor în domeniul securității și sănătății în muncă.

122. Instruirea periodică se efectuează de către conducătorul locului de muncă.

123. Intervalul dintre două instruirii periodice va fi stabilit de angajator, în funcție de condițiile locului de muncă și/sau postului de lucru, și nu va fi mai mare de 180 zile.

124. Instruirea periodică se va efectua pe baza informațiilor și instrucțiunilor, întocmite de către angajatorul care și-a asumat atribuțiile lucrătorului desemnat/lucrătorul desemnat/serviciul intern de de protecție și prevenire/serviciul extern de protecție și prevenire și aprobate de către angajator, care vor fi păstrate la conducătorul locului de muncă.

125. Instruirea periodică se efectuează și în următoarele cazuri:

a) când lucrătorul a lipsit de la lucru peste 30 de zile lucrătoare;

b) când au apărut modificări ale dispozițiilor actelor normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă privind activitățile specifice locului de muncă și/sau postului de lucru sau ale instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, inclusiv datorită evoluției riscurilor profesionale sau apariției de noi riscuri în unitate;

c) în urma încălcării de către lucrător a instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă;

d) la reluarea activității după accident de muncă;

e) la executarea unor lucrări ocazionale sau speciale, care nu fac parte din procesul de muncă obișnuit al lucrătorului;

f) la lichidarea urmărilor avariilor, calamităților naturale etc.;

g) la efectuarea lucrărilor pentru care se perfectează un bon de lucru - permis.

h) la introducerea unui nou echipament de lucru sau a unor modificări ale echipamentului de lucru existent;

i) la introducerea oricărei noi tehnologii sau a unor noi proceduri de lucru;

j) la modificarea tehnologiilor existente sau procedurilor de lucru;

k) la schimbarea locului de muncă, postului de lucru sau a lucrului în cadrul unității.

126. Angajatorul stabilește durata instruirii periodice, care nu va fi mai mică de 4 ore.

127. Instruirea periodică se va completa în mod obligatoriu cu demonstrații practice.

128. Verificarea cunoștințelor prezentate în instruirea periodică se efectuează de către șeful ierarhic al celui care efectuează instruirea și prin sondaj de către angajator/lucrătorul desemnat/serviciul intern de protecție și prevenire/serviciile externe de protecție și prevenire, care vor semna fișele individuale de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă ale lucrătorilor, confirmând astfel că instruirea a fost efectuată corespunzător.

Secțiunea a 5-a

Cursurile de instruire

129. Instruirea conducătorilor unităților, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă se efectuează, îndată după numirea lor în funcțiile respective și periodic cel puțin o dată în 24 luni, la cursuri de instruire realizate de servicii externe de protecție și prevenire.

130. Conducătorii unităților care nu și-au asumat atribuțiile lucrătorilor desemnați, conducătorii locurilor de muncă, specialiștii și reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă vor absolvi cursul de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, cu conținut minim conform celui prevăzut în Anexa nr. 2.

131. Conducătorii unităților care și-au asumat atribuțiile lucrătorilor desemnați și lucrătorii desemnați vor absolvi cursul de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, cu conținut minim conform celui prevăzut în Anexa nr. 3.

132. Cursurile de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă se vor finaliza cu verificarea cunoștințelor însușite de cei instruiți.

133. Rezultatul verificării cunoștințelor se vor consemna într-un proces-verbal, care se va păstra la serviciul extern de protecție și prevenire, cel puțin 24 luni de la data absolvirii cursului de instruire.

134. Absolvirea cursurilor de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă se va atesta prin certificate de absolvire eliberate de serviciile externe de protecție și prevenire.

Capitolul XI

Elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă

135. Instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă (în continuare - instrucțiuni) au aplicabilitate numai la un angajator.

136. Instrucțiunile se elaborează pentru aplicarea actelor normative de securitate și sănătate în muncă.

137. Pentru elaborarea instrucțiunilor, angajatorul aprobă lista instrucțiunilor ce urmează a fi elaborate.

138. Instrucțiunile se elaborează pentru toate ocupațiile și lucrările desfășurate în unitate, ținând seama de particularitățile acestora și ale locurilor de muncă/posturilor de lucru.

139. Instrucțiunilor li se vor atribui denumiri din care va decurge pentru care ocupații sau lucrări sînt predestinate.

140. Textul instrucțiunilor se va constitui din cerințe laconice, distincte, care vor exclude interpretări diverse.

141. Cerințele vor fi formulate pe baza actelor normative de securitate și sănătate în muncă, instrucțiunilor de utilizare a echipamentelor de lucru și a echipamentelor de protecție emise de producător, precum și pe baza documentației tehnologice.

142. Terminologia utilizată în textul instrucțiunilor va corespunde celei ce se conține în actele normative de securitate și sănătate în muncă.

143. Cerințele instrucțiunilor vor fi expuse în consecutivitate conformă desfășurării procesului de muncă.

144. Cerințele instrucțiunilor pot fi grupate în următoarele secțiuni:

- a) cerințe generale de securitate și sănătate în muncă;
- b) cerințe de securitate și sănătate pînă la începerea lucrului;
- c) cerințe de securitate și sănătate în timpul lucrului;
- d) cerințe de securitate și sănătate în situații de avarie;
- e) cerințe de securitate și sănătate după terminarea lucrului.

145. Secțiunea „Cerințe generale de securitate și sănătate în muncă” poate să reflecteze:

a) condițiile de admitere a lucrătorilor la exercitarea de sine stătător a activității respective (vîrsta, condițiile de sănătate, pregătirea profesională etc.);

b) acțiunile privind respectarea regulamentul intern al unității: referitoare la locul pentru fumat etc.;

c) factorii de risc specifici locului de muncă/postului de lucru și consecințele previzibile ale acțiunii acestora asupra organismului lucrătorului;

d) echipamentul individual de protecție;

e) cerințele de securitate antiincendiară și antiexplozivă;

f) ordinea de comunicare despre orice defecțiune sau pericol grav și imediat de accidentare, sau despre producerea unui accident de muncă;

g) responsabilitatea lucrătorului pentru încălcarea cerințelor instrucțiunilor.

146. Secțiunea „Cerințe de securitate și sănătate pînă la începerea lucrului” poate să reflecteze:

a) ordinea de pregătire a postului de lucru și echipamentului individual de protecție;

b) ordinea de verificare a echipamentelor de lucru, a împrejurimilor, a dispozitivelor de semnalizare și de blocare, a dispozitivelor de electrosecuritate, a instalațiilor de ventilare, a instalațiilor locale de iluminat;

c) ordinea de verificare a materialelor utilizate în procesul de muncă (semifabricate, materie primă etc.);

d) ordinea de primire a schimbului, în cazul procesului de muncă continuu;

e) cerințele de igienă a muncii.

147. Secțiunea „Cerințe de securitate și sănătate în timpul lucrului” poate să reflecteze:

a) procedeele de executare a lucrărilor și de utilizare a echipamentelor de lucru;

b) cerințele de manipulare a materialelor în procesul de muncă (materie primă, semifabricate etc.);

c) modul de întreținere a postului de lucru;

d) principalele genuri de devieri de la regimul tehnologic normal și procedeele de înlăturare ale acestora;

e) acțiunile îndreptate spre prevenirea situațiilor de avarie;

f) cerințele privind utilizarea echipamentului individual de protecție.

148. Secțiunea „Cerințe de securitate și sănătate în situații de avarie” poate să reflecteze:

a) acțiunile necesare în cazul apariției situațiilor de avarie sau unui pericol grav și imediat de accidentare;

b) acțiunile orientate spre acordarea primului ajutor persoanelor accidentate, în cazul îmbolnăvirii spontane sau intoxicații acute.

149. Secțiunea „Cerințe de securitate și sănătate după terminarea lucrului” poate să reflecteze:

a) ordinea deconectării, opririi, demontării și deservirii echipamentelor de lucru, iar în cazul procesului de muncă continuu – ordinea transmiterii echipamentelor de lucru schimbului următor;

b) ordinea de predare a posturilor de lucru;

c) ordinea înlăturării deșeurilor de producție;

d) cerințele de igienă a muncii.

150. Instrucțiunile, periodic, la intervale de cel mult 5 ani, vor fi reexaminare sub aspectul corespunderii actelor normative de securitate și sănătate în muncă.

151. Instrucțiunile vor fi reexaminare și în următoarele cazuri:

a) la apariția unor situații de avarie, sau în urma unui accident de muncă produs din cauza imperfecțiunii instrucțiunilor;

b) la modificarea procesului tehnologic, la schimbarea condițiilor de lucru, la utilizarea echipamentelor de lucru noi.

152. Prima și ultima pagină a instrucțiunilor se perfectează conform Anexei nr. 7.

153. Instrucțiunile se semnează de persoanele responsabile pentru elaborare sau reexaminare și se aprobă printr-un ordin al angajatorului.

154. Instrucțiunile se înregistrează într-un registru (Anexa nr. 8), se multiplică într-un număr necesar și se distribuie lucrătorilor.

155. În cazul în care resursele unității respective sînt insuficiente pentru elaborarea instrucțiunilor, din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecție și prevenire.

Capitolul XII

Constatarea stării de pericol grav și imediat de accidentare și aplicarea măsurilor de securitate ce se impun

156. Starea de pericol grav și imediat de accidentare poate fi constatată de către orice lucrător din unitate, lucrător al serviciului extern de protecție și prevenire cu care unitatea a încheiat contract, precum și de către inspectorii de muncă.

157. La constatarea stării de pericol grav și imediat de accidentare se vor lua imediat următoarele măsuri de securitate:

a) oprirea echipamentului de lucru și/sau activității;

b) evacuarea lucrătorilor din zona periculoasă;

c) anunțarea serviciilor specializate;

d) anunțarea conducătorilor ierarhici;

e) eliminarea cauzelor care au condus la apariția stării de pericol grav și imediat.

158. În vederea realizării măsurilor prevăzute la pct. 120 lit. a), în prealabil angajatorul va desemna lucrătorii care trebuie să oprească echipamentele de lucru și va asigura instruirea acestora.

159. În vederea realizării măsurilor prevăzute la pct. 120 lit. b), în prealabil angajatorul trebuie:

a) să întocmească planul de evacuare a lucrătorilor;

b) să afișeze planul de evacuare a lucrătorilor la loc vizibil;

c) să instruiască lucrătorii în vederea aplicării planului de evacuare a lucrătorilor și să verifice modul în care și-au însușit cunoștințele.

160. În vederea realizării măsurilor prevăzute la pct. 120 lit. c), în prealabil angajatorul trebuie:

a) să desemneze lucrătorii care trebuie să contacteze serviciile specializate și să îi instruiască în acest sens;

b) să asigure mijloacele de comunicare necesare contactării serviciilor specializate.

161. În vederea realizării măsurilor prevăzute la pct. 120 lit. d), în prealabil angajatorul trebuie să stabilească modul operativ de anunțare la nivel ierarhic superior.

162. În vederea realizării măsurilor prevăzute la pct. 120 lit. e), în prealabil angajatorul trebuie:

a) să desemneze lucrătorii care au capacitatea necesară să elimine starea de pericol grav și imediat, să asigure instruirea și dotarea lor cu mijloace tehnice necesare intervenției;

b) să stabilească serviciile specializate care pot interveni.

163. Angajatorul trebuie să stabilească măsurile de securitate prevăzute la pct. 120, ținând seama de natura activităților, numărul de lucrători, organizarea teritorială a activității și de prezența altor persoane în afară celor implicate direct în procesul muncii.

Capitolul XIII

Evidența zonelor cu risc ridicat și specific

164. Evidența zonelor cu risc ridicat și specific, prevăzută la art. 13 lit. n) din Legea securității și sănătății în muncă, se va ține într-o Fișă care va cuprinde cel puțin informațiile prevăzute în Anexa nr. 9.

165. Angajatorul trebuie să aducă la cunostința conducătorilor locurilor de muncă și lucrătorilor care își desfășoară activitatea în zonele cu risc ridicat și specific măsurile de prevenire stabilite în urma evaluării riscurilor.

166. Acțiunile pentru realizarea măsurilor de prevenire stabilite în urma evaluării riscurilor profesionale pentru zonele cu risc ridicat și specific constituie o prioritate în elaborarea planului de protecție și prevenire.

Anexa nr. 1
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

LISTA

activităților la care se face referire la pct. 4 lit a) din Norme

1. Industria extractivă.
2. Energie electrică și termică, gaze și apă.
3. Construcții.
4. Industria prelucrătoare.
5. Transporturi și comunicații.
6. Activități cu risc potențial de expunere la radiații ionizante.
7. Activități cu risc potențial de expunere la agenți toxici.
8. Activități în care sînt implicate substanțe periculoase.
9. Activități cu risc de expunere la agenți biologici de grupa 3 și 4.

Anexa nr. 2
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

CONȚINUTUL MINIM

al cursului de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzător nivelului unu de pregătire

1. Legislația și alte acte normative de securitate și sănătate în muncă.
2. Răspunderea pentru încălcarea legislației și altor acte normative de securitate și sănătate în muncă.
3. Noțiuni generale despre factorii de risc profesional.
4. Noțiuni generale despre evaluarea riscurilor profesionale.
5. Acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

Durata cursului de instruire va fi de cel puțin 8 ore.

Anexa nr. 3
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

CONȚINUTUL MINIM

al cursului de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă corespunzător nivelului doi de pregătire

1. Legislația și alte acte normative de securitate și sănătate în muncă.
2. Răspunderea pentru încălcarea legislației și altor acte normative de securitate și sănătate în muncă.
3. Organizarea și desfășurarea activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale.
4. Factorii de risc profesional.

5. Metodele de evaluare a riscurilor profesionale.
6. Acordarea primului ajutor în caz de accidentare în muncă.

Durata cursului de instruire va fi de cel puțin 40 ore.

Anexa nr. 4
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

Arobat prin Ordinul nr. _____
din „_____” _____ 20__

Ștampila unității

PLANUL de protecție și prevenire

Nr. d/o	Loc de muncă / post de lucru	Riscuri profesionale evaluate	Măsuri tehnice	Măsuri organizatorice	Măsuri igienico-sanitare	Măsuri de altă natură	Acțiuni în scopul realizării măsurii	Termen de realizare	Persoanele care răspund de realizarea măsurii	Adnotare

Anexa nr. 5
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

Coperta

_____
(denumirea unității)
F I Ș Ă
individuală de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă
Numele _____
Prenumele _____
Patronimicul _____

Pagina 1

Date personale ale lucrătorului

Data nașterii _____
Studii _____
Calificarea (profesia) _____
Grupa sanguină _____
Adresa domiciliului _____

Paginile următoare

I. Instruirea introductiv-generală

Instruirea introductiv-generală a fost efectuată la data „ ____ ” _____ 20____
timp de ____ ore, de către _____
(numele, prenumele, funcția)
Conținutul instruirii _____
_____
_____
_____
(semnătura celui instruit) (semnătura celui care a efectuat instruirea) (semnătura celui care a verificat însușirea cunoștințelor)
Propuneri referitoare la angajarea persoanei instruite _____
_____
(semnătura lucrătorului desemnat/lucrătorului serviciului de protecție și prevenire)

II. Instruirea la locul de muncă

Locul de muncă _____
Postul de lucru _____
Instruirea la locul de muncă a fost efectuată la data „ ____ ” _____ 20____
timp de ____ ore, de către _____
(numele, prenumele, funcția)
Conținutul instruirii _____
_____
_____
_____
(semnătura celui instruit) (semnătura celui care a efectuat instruirea) (semnătura celui care a verificat însușirea cunoștințelor)
Admis la lucru _____ ” ____ ” _____ 20____
(numele, prenumele, semnătura conducătorului locului de muncă)

III. Instruirea periodică

Data instruirii	Durata instruirii (ore)	Ocupația	Materialul predat (acte normative, instrucțiuni, informații referitoare la securitatea și sănătatea în muncă etc.)	Semnătura celui instruit	Semnătura conducătorul ui locului de muncă	Numele, prenumele, funcția și semnătura celui care a verificat însușirea cunoștințelor, decizia acestuia de a admite sau nu persoana instruită la desfășurarea de sine stătător a activității

IV. Tabelul instrucțiunilor eliberate lucrătorilor

Data eliberării instrucțiunilor	Denumirea instrucțiunilor	Semnătura lucrătorului care a primit instrucțiunile	Semnătura angajatorului/ lucrătorului desemnat care a eliberat instrucțiunile

Anexa nr. 6
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

<p>_____</p> <p>(denumirea unității)</p> <p>FIȘĂ</p> <p>de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a vizitatorilor</p> <p>” _____ ” _____ 20__</p> <p>Subsemnatul _____, avînd funcția de _____, am efectuat instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă unui număr de _____ persoane de la _____, conform tabelului nominal menționat în continuare, pentru vizita în unitate în ziua/zilele _____.</p> <p>În cadrul instruirii au fost predate următoarele materiale:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Prezenta fișă se va păstra la _____</p>

(semnătura celui care a efectuat instruirea)

--

T A B E L
nominal cu vizitorii instruiți
în domeniul securității și sănătății în muncă

Subsemnații am fost instruiți și am luat cunoștință de materialele predate și consemnate în Fișa de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a vizitorilor și ne obligăm sa le respectăm întocmai:

Nr. d/o	Numele, prenumele, patronimicul	Buletinul	Grupa sanguină	Semnătura

” _____ ” _____ 20 _____
(numele, prenumele, patronimicul, semnătura persoanei care a primit un exemplar al Fișei)

Anexa nr. 7
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

Paginea 1

_____
(denumirea unității)

Arobate prin Ordinul nr. _____
din „ _____ ” _____ 20 ____

Ștampila unității

**INSTRUCȚIUNI
de securitate și sănătate în muncă**

_____
(denumirea)

_____
(numărul de înregistrare)

TEXTUL

Ultima pagină

TEXTUL

_____
(numele, prenumele, semnătura celui care a elaborat instrucțiunile)

Anexa nr. 8
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

Coperta

_____
(denumirea unității)

**REGISTRU
de înregistrare a instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă**

Pagini

Numărul de înregistrare	Numărul și data ordinului	Denumirea instrucțiunilor	Persoana care a înregistrat instrucțiunile		
			funcția	Numele, prenumele	semnătura

Anexa nr. 9
la Normele privind cerințele minime pentru
activitățile de protecție a lucrătorilor la locul de
muncă și prevenire a riscurilor profesionale

_____
(denumirea unității)

FIȘĂ
de evidență a zonelor cu risc ridicat și specific

Nr. d/o	Localizarea zonei cu risc ridicat și specific	Măsurile de prevenire

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Normelor privind cerințele minime
de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile
generate de câmpuri electromagnetice**

În temeiul art. 6 și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de câmpuri electromagnetice (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărîri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărîri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÎI

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobate
prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova
Nr. ____ din ” ____ ” _____ 20__

NORME

privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de câmpuri electromagnetice

Secțiunea 1

Dispoziții generale

§ 1. Definiții

1. În înțelesul prezentelor Norme, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:
  - a) *câmpuri electromagnetice* - câmpuri magnetice statice și câmpuri electrice, magnetice și electromagnetice care variază în timp cu frecvențe ajungând pînă la 300 GHz;
  - b) *valori limită de expunere* - limitele de expunere la câmpuri electromagnetice, care se întemeiază direct pe efectele constatate asupra sănătății și pe considerații biologice; respectarea acestor limite asigură protecția lucrătorilor expuși la câmpuri electromagnetice împotriva oricărui efect nociv cunoscut asupra sănătății;
  - c) *valori de declanșare a acțiunii* - nivelul parametrilor direct măsurabili, exprimați în termeni de intensitate a câmpului electric (E), de intensitate a câmpului magnetic (H), de inducție magnetică (B) și de densitate a puterii (S), începînd de la care trebuie să fie luate una sau mai multe măsuri prevăzute în prezentele Norme; respectarea valorilor de declanșare a acțiunii asigură respectarea valorilor limită de expunere pertinente.

§ 2. Obiectul și domeniul de aplicare

2. Prezentele Norme stabilesc cerințele minime în materie de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor, care rezultă sau pot rezulta din expunerea la câmpuri electromagnetice (de la 0 Hz la 300 GHz) în timpul lucrului.
3. Prezentele Norme se referă la riscurile pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor pe care le generează efectele recunoscute ca nocive pe termen scurt asupra corpului uman, provocate de circulația curenților induși și de absorbția de energie, precum și de curenții de contact.
4. Prezentele Norme nu vizează posibilele efecte pe termen lung evocate.
5. Prezentele Norme nu se referă la riscurile care decurg din contactul cu conductori sub tensiune.
6. Dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă se aplică în totalitate întregului domeniu menționat prevăzut la pct. 2, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau mai specifice din prezentele Norme.

§ 3. Valorile limită de expunere și valorile de declanșare a acțiunii

7. Valorile limită de expunere și valorile de declanșare a acțiunii pentru câmpurile electromagnetice sînt prevăzute în tabelele nr. 1 și 2 din Anexă la prezentele Norme.
8. Pentru evaluarea, măsurarea și/sau calculul expunerii lucrătorilor la câmpuri electromagnetice se poate recurge la standardele europene armonizate stabilite de Cenelec.

Secțiunea a 2-a

Obligațiile angajatorului

§ 1. Determinarea expunerii și evaluarea riscurilor

9. Angajatorul, potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, trebuie să evalueze și, dacă este necesar, să măsoare și/sau să calculeze nivelurile câmpurilor electromagnetice la care sînt expuși lucrătorii.
10. Evaluarea, măsurarea și calcularea nivelurilor câmpurilor electromagnetice la care sînt expuși lucrătorii se pot efectua în conformitate cu standardele prevăzute la pct. 8 și, după caz, luîndu-se în considerare nivelurile de emisie indicate de producătorii echipamentelor de lucru.
11. Pe baza evaluării nivelurilor câmpurilor electromagnetice, efectuată în conformitate cu pct. 9-10, atunci cînd sînt depășite valorile de declanșare a acțiunii prevăzute la pct. 7, angajatorul evaluează și, dacă este necesar, calculează dacă sînt depășite valorile limită de expunere.

12. Evaluarea, măsurarea și/sau calculele prevăzute la pct. 9 - 11 trebuie să fie **planificate** și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente, la intervale adecvate, **ținându-se seama de** dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la serviciile de protecție și prevenire, precum și la consultarea și participarea lucrătorilor.

13. Datele rezultate din evaluarea, măsurarea și/sau calculul nivelului de expunere trebuie să se păstreze într-o formă care să permită consultarea lor ulterioară.

14. În executarea obligațiilor prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să acorde atenție deosebită următoarelor elemente:

a) nivelului, spectrului de frecvență, duratei și tipului expunerii;
b) valorilor limită de expunere și valorilor de declanșare a acțiunii, prevăzute la pct. 7;
c) efectelor asupra stării de sănătate și securității lucrătorilor care aparțin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;

d) efectelor indirecte, cum ar fi: interferențele cu echipamente și dispozitive medicale electronice (inclusiv stimulatoare cardiace și alte dispozitive implantate), riscul de proiectare a obiectelor feromagnetice în câmpuri magnetice statice având o inducție magnetică mai mare de 3 mT, amorsarea dispozitivelor electro-explozive (detonatoare), incendiile și exploziile rezultate în urma aprinderii materialelor inflamabile datorită scînteilor provocate de câmpuri induse, curenți de contact sau descărcări de scînteii;

e) existenței unor echipamente de lucru de înlocuire destinate să reducă nivelurile de expunere la câmpuri electromagnetice;

f) informațiilor adecvate obținute în urma supravegherii stării de sănătate, inclusiv informațiilor publicate, în măsura în care este posibil;

g) surselor de expunere multiple;

h) expunerii simultane la câmpuri de frecvențe diferite.

15. Angajatorul trebuie să fie în posesia unei evaluări a riscurilor, potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, și trebuie să stabilească măsurile care trebuie luate pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, în conformitate cu pct. 19 - 27.

16. Evaluarea riscurilor trebuie să fie înregistrată pe un suport adecvat care să asigure păstrarea datelor.

17. Atunci cînd natura și amploarea riscurilor legate de câmpurile electromagnetice nu justifică o evaluare mai detaliată a riscurilor, evaluarea riscurilor trebuie să conțină argumente prezentate de angajator pentru a justifica acest fapt.

18. Evaluarea riscurilor trebuie să fie actualizată periodic și ori de cîte ori s-au produs modificări **importante** în urma cărora aceasta poate deveni caducă sau atunci cînd rezultatele supravegherii medicale demonstrează că este necesar.

§ 2. Evitarea sau reducerea riscurilor generate de câmpurile electromagnetice

19. Riscurile generate de expunerea la câmpuri electromagnetice trebuie să fie eliminate sau reduse la minimum, **ținându-se seama de** progresul tehnic și de existența măsurilor de control al riscului la sursă.

20. Reducerea riscurilor rezultate din expunerea la câmpuri electromagnetice se **întemeiază** pe principiile generale de prevenire prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă.

21. Pe baza evaluării riscurilor, efectuată în conformitate cu pct. 9 - 18, atunci cînd sînt depășite valorile de declanșare a acțiunii prevăzute la pct. 7, cu excepția cazului în care evaluarea efectuată în conformitate cu pct. 11 demonstrează că expunerea nu depășește valorile limită și că este exclus orice risc legat de securitate, angajatorul trebuie să stabilească și să pună în aplicare un plan de măsuri tehnice și/sau organizatorice care urmăresc ca expunerea să nu depășească valorile limită de expunere, **ținându-se seama, în special, de** următoarele elemente:

a) alte metode de lucru care să conducă la o expunere mai redusă la câmpuri electromagnetice;

b) alegerea unor echipamente care emit mai puține câmpuri electromagnetice, luînd în considerare activitatea care se efectuează;

c) măsuri tehnice prin care se urmărește reducerea emisiei câmpurilor electromagnetice, inclusiv, dacă este necesar, recurgerea la mecanisme de blocare, ecranare sau mecanisme similare de protecție a stării de sănătate;

d) programe adecvate de întreținere a echipamentelor de lucru, a locului de muncă și a posturilor de lucru;

- e) proiectarea și amenajarea locurilor de muncă și a posturilor de lucru;
- f) limitarea duratei și a intensității expunerii;
- g) disponibilitatea unui echipament adecvat de protecție individuală.

22. Pe baza evaluării riscurilor, prevăzută la pct. 9 - 18, locurile de muncă în care lucrătorii pot fi expuși la câmpuri electromagnetice care depășesc valorile de declanșare a acțiunii trebuie să fie semnalizate corespunzător, în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau sănătate la locul de muncă, cu excepția cazului în care evaluarea efectuată în conformitate cu pct. 11 demonstrează că expunerea nu depășește valorile limită și că este exclus orice risc legat de securitate.

23. Locurile de muncă prevăzute la pct. 22 trebuie să fie identificate și accesul la acestea să fie limitat, unde este posibil din punct de vedere tehnic și unde există riscul unei depășiri a valorilor limită de expunere.

24. În nici o situație lucrătorii nu trebuie să fie expuși la valori ale câmpului electromagnetic care depășesc valorile limită de expunere.

25. Dacă expunerea depășește valorile limită, în pofida măsurilor luate de angajator pentru aplicarea prezentelor Norme, acesta trebuie să ia imediat măsuri de reducere a expunerii la un nivel inferior valorilor limită, să determine cauzele depășirii valorilor limită de expunere și să modifice în consecință măsurile de protecție și prevenire, pentru a evita orice altă depășire.

26. În aplicarea dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice, angajatorul trebuie să adapteze măsurile prevăzute la pct. 19 - 25 la necesitățile lucrătorilor care aparțin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

§ 3. Informarea și instruirea lucrătorilor

27. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la informarea și instruirea lucrătorilor, angajatorul trebuie să asigure informarea și instruirea lucrătorilor expuși la locul de muncă la riscuri generate de câmpuri electromagnetice și/sau a reprezentanților lor în raport cu rezultatele evaluării riscurilor, prevăzută la pct. 9 și 10, în special în ceea ce privește următoarele:

- a) măsurile luate în aplicarea prezentelor Norme;
- b) valorile și conceptele referitoare la valorile limită de expunere și la valorile de declanșare a acțiunii, precum și potențialele riscuri asociate;
- c) rezultatele evaluării, măsurării și/sau calculelor privind nivelurile de expunere la câmpuri electromagnetice, efectuate în aplicarea pct. 9 - 18;
- d) modul de detectare a efectelor nocive ale expunerii asupra stării de sănătate și modul de semnalare a acestora;
- e) condițiile în care lucrătorii au dreptul la supravegherea sănătății;
- f) practicile profesionale sigure, care permit reducerea la minim a riscurilor expunerii.

§ 4. Consultarea și participarea lucrătorilor

28. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora la aplicarea dispozițiilor prezentelor Norme trebuie să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la consultarea și participarea lucrătorilor.

Secțiunea a 3-a Supravegherea sănătății

29. În scopul prevenirii și detectării cât mai rapid posibil a oricărui efect nociv asupra stării de sănătate care rezultă din expunerea la câmpuri electromagnetice, trebuie să se asigure o supraveghere adecvată a stării de sănătate a lucrătorilor, în conformitate cu dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la controlul medical.

30. În orice situație, atunci când se depistează o expunere la câmpuri electromagnetice care depășește valorile limită, lucrătorul în cauză trebuie să fie supus unui control medical.

31. Dacă se depistează o deteriorare a sănătății lucrătorului rezultată din expunerea la câmpuri electromagnetice care depășește valorile limită, angajatorul trebuie să efectueze o a doua evaluare a riscurilor, potrivit dispozițiilor pct. 9 - 18.

32. Angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura accesul medicului și/sau autorității medicale răspunzătoare de supravegherea medicală la rezultatele evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 - 18.

33. Fiecare lucrător supus supravegherii sănătății potrivit pct. 29 - 30 trebuie să aibă un dosar medical individual.

34. Medicul trebuie să actualizeze dosarele medicale prevăzute la pct. 33.

35. Dosarele medicale prevăzute pct. 33 trebuie să cuprindă un sumar al rezultatelor supravegherii sănătății realizate.

36. Dosarele medicale prevăzute la pct. 33 trebuie să fie păstrate într-o formă adecvată pentru a permite orice consultare ulterioară, ținându-se seama de dispozițiile legislației în vigoare privind secretul medical.

37. La cerere, lucrătorii au drept de acces la dosarele medicale personale.

Anexă

la Normele privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de câmpuri electromagnetice

VALORI LIMITĂ de expunere și valori de declanșare a acțiunii pentru câmpurile electromagnetice

Se folosesc următoarele mărimi fizice pentru a caracteriza expunerea la câmpuri electromagnetice:

- a) *curentul de contact* (I_c) între o persoană și un obiect este exprimat în amperi (A); un obiect conductor în câmp electric poate fi încărcat de acest câmp;
- b) *densitatea de curent* (J) se definește ca fiind curentul care traversează o unitate de suprafață perpendicular pe fluxul de curent într-un volum conductor precum corpul uman sau o parte a corpului; aceasta se exprimă în amperi pe m^2 (A/m^2);
- c) *intensitatea câmpului electric este o mărime vectorială* (E) care corespunde forței exercitate asupra unei particule încărcate, independent de deplasarea ei în spațiu; aceasta se exprimă în volți pe metru (V/m);
- d) *intensitatea câmpului magnetic este o mărime vectorială* (H) care, împreună cu inducția magnetică, definește un câmp magnetic în orice punct din spațiu; aceasta se exprimă în amperi pe metru (A/m);
- e) *inducția magnetică (densitatea de flux magnetic)* este o mărime vectorială (B) definită ca forța exercitată asupra sarcinilor mobile, exprimată în tesla (T); în spațiul liber și în materiile biologice pot fi utilizate atât inducția magnetică, cât și intensitatea câmpului magnetic, aplicînd echivalența $1A/m = 4\pi \cdot 10^{-7}T$;
- f) *densitatea de putere* (S) este mărimea adecvată pentru utilizarea în cazul frecvențelor foarte înalte, atunci cînd profunzimea penetrării corpului este redusă; reprezintă cantitatea de putere radiantă, incidentă perpendicular pe o suprafață, împărțită la aria acestei suprafețe; aceasta se exprimă în wați pe m^2 (W/m^2);
- g) *absorbția specifică a energiei* (SA) se definește ca energia absorbită pe unitate de masă de țesut biologic; aceasta se exprimă în jouli pe kilogram (J/kg); în prezentele Norme se folosește pentru a limita efectele non-termice ale radiațiilor de microunde oscilante;
- h) *debitul de absorbție specifică a energiei medii pe întregul corp sau pe o anumită parte a corpului* (DAS) se definește ca debitul cu care este absorbită energia pe unitatea de masă de țesut corporal; aceasta se exprimă în wați pe kilogram (W/kg). DAS pe „întreg corpul” este un indicator larg acceptat pentru a stabili raportul între efectele termice și expunerea la frecvențe radio (FR). În afară de DAS „mediu pe întregul corp”, valorile de DAS local sînt necesare pentru a evalua și a limita depozitarea excesivă de energie pe părți mici ale corpului rezultată din condiții speciale de expunere. Se citează ca exemple de astfel de condiții: o persoană legată la pămînt expusă la o frecvență radio în gama inferioară de MHz și persoanele expuse în câmpul învecinat unei antene.

Printre aceste mărimi, inducția magnetică, curenții de contact, intensitățile câmpului electric și magnetic și densitatea de putere pot fi măsurate direct.

A. Valori limită de expunere

În funcție de frecvență, se folosesc următoarele mărimi fizice pentru a defini valorile limită de expunere pentru câmpurile electromagnetice:

- a) se prevăd valori limită de expunere pentru densitatea curentului pentru câmpurile variabile în timp de pînă la 1 Hz, pentru a preveni efectele asupra sistemului cardiovascular și a sistemului nervos central;

- b) între 1 Hz și 10 MHz, se prevăd valori limită de expunere pentru densitatea curentului, cu scopul de a preveni efectele asupra funcțiilor sistemului nervos central;
- c) între 100 kHz și 10 GHz, se prevăd valori limită de expunere cu privire la DAS, pentru a preveni stresul termic generalizat al corpului și o încălzire localizată excesivă a țesuturilor; în gama de frecvențe cuprinse între 100 kHz și 10 MHz, se prevăd valori limită de expunere referitoare atât la densitatea de curent, cât și la DAS;
- d) între 10 GHz și 300 GHz, se prevăd valori limită de expunere referitoare la densitatea de putere, pentru a preveni o încălzire excesivă a țesuturilor la suprafața corpului sau în apropierea acestei suprafețe.

Tabelul nr. 1

Valori limită de expunere (pct. 7 din Norme) - toate condiții care trebuie îndeplinite

Gama de frecvențe	Densitatea de curent pentru cap și trunchi J (mA/m ²) (rms)	DAS medie pentru întregul corp (W/kg)	DAS localizată (cap și trunchi) (W/kg)	DAS localizată (membre) (W/kg)	Densitatea de putere S (W/m ²)
pînă la 1 Hz	40	-	-	-	-
1-4 Hz	40/f	-	-	-	-
4-1000 Hz	10	-	-	-	-
1000 Hz-100 kHz	f/100	-	-	-	-
100 kHz-10 MHz	f/100	0,4	10	20	-
10 MHz-10 GHz	-	0,4	10	20	-
10-300 GHz	-	-	-	-	50

Note:

1. f - este frecvența exprimată în hertzi.
2. Valorile limită de expunere pentru densitatea de curent trebuie să protejeze împotriva efectelor acute ale expunerii asupra țesuturilor sistemului nervos central la nivelul capului și al trunchiului. Valorile limită de expunere în gama de frecvențe de la 1 Hz la 10 MHz întemeiate pe efectele nocive constatate asupra sistemului nervos central. Acest tip de efecte acute sînt prin definiție instantanee și, din punct de vedere științific, nu există nici un motiv de modificare a valorilor limită pentru expunerile de scurtă durată. Totuși, deoarece valorile limită de expunere sînt întemeiate pe efectele nocive asupra sistemului nervos central, aceste valori limită pot permite densități de curent mai mari în alte țesuturi corporale decît sistemul nervos central, în aceleași condiții de expunere.
3. Datorită eterogenității electrice a corpului uman, densitățile de curent trebuie calculate ca medii pe o secțiune de 1 cm² perpendiculară pe direcția curentului.
4. Pentru frecvențele de pînă la 100 kHz, valorile de vîrf ale densității de curent pot fi obținute prin înmulțirea valorii eficace pertinente cu $(2)^{1/2}$.
5. Pentru frecvențe care ajung la 100 kHz și pentru cîmpurile magnetice oscilante, densitatea maximă de curent asociată impulsurilor poate fi calculată pornind de la timpul de creștere/descreștere și de la viteza maximă a fluctuației inducției magnetice. Densitatea de curent indus poate fi atunci comparată cu valoarea limită de expunere adecvată. Pentru impulsuri de durată t_p , frecvența echivalentă care se aplică valorilor limită de expunere se calculează după formula $f = 1/(2t_p)$.
6. Toate valorile medii SAR trebuie să fie măsurate într-un interval de timp de 6 minute.
7. Masa luată în calcul pentru evaluarea DAS mediu localizat este de 10 g de țesut contiguu (*adjacent*). SAR maximă astfel obținută reprezintă valoarea folosită la estimarea expunerii. Aceste 10 g de țesut trebuie să fie o masă de țesut contiguu (*adjacent*) cu proprietăți electrice aproape omogene. Prin precizarea că trebuie luată în considerare o masă de țesut contiguu (*adjacent*) se recunoaște faptul că acest concept poate fi folosit în dozimetria informatică, dar poate prezenta dificultăți în cazul măsurărilor fizice directe. Se poate folosi o masă simplă de țesut de formă cubică, cu condiția ca mărimile dozimetrice calculate să aibă valori mai prudente decît cele prezentate în recomandări.

8. Pentru expunerile la câmp oscilant, în gama de frecvențe cuprinse între 0,3 și 10 GHz și pentru expunerea localizată a capului, se recomandă o valoare limită de expunere suplimentară, cu scopul de a limita și de a evita efectele auditive provocate de expansiunea termoelastică. În acest caz, SA nu trebuie să depășească 10 mJ/kg în medie pentru 10 g de țesut.
9. Densitățile de putere medii trebuie calculate pentru o ZONĂ expusă de 20 cm² și într-un interval de timp de $68/f^{1,05}$ minute (f exprimată în GHz), în scopul de a compensa scăderea progresivă a adâncimii de penetrare pe măsură ce crește frecvența. Valoarea medie a densității maxime de putere pe suprafață, calculată pentru 1 cm², nu trebuie să depășească valoarea de 50 W/m².
10. În ceea ce privește câmpurile electromagnetice oscilante ori tranzitorii sau, de o manieră generală, în ceea ce privește expunerea simultană la câmpuri de frecvențe multiple, trebuie aplicate metode de evaluare, de măsură și/sau de calcul adecvate, care permit analizarea caracteristicilor formei de undă și a naturii interacțiunilor biologice, luând în considerare standardele europene armonizate stabilite de Cenelec.

B. Valori de declanșare a acțiunii

Valorile de declanșare a acțiunii, prevăzute în Tabelul nr. 2, sînt obținute plecînd de la valori limită de expunere în conformitate cu principiile stabilite de Comisia internațională pentru protecția împotriva radiațiilor neionizante (ICNIRP), în recomandările sale vizînd limitarea expunerii la radiații neionizante (ICNIRP 7/99).

Tabelul nr. 2

Valori de declanșare a acțiunii (pct. 8 din Norme) - (valori rms în câmp neperturbat)

Gama de frecvențe	Intensitatea câmpului electric E (V/m)	Intensitatea câmpului magnetic H (A/m)	Inducția magnetică B (μT)	Densitatea de putere de undă plană echivalentă S (eq) (W/m ²)	Curent de contact I _c (mA)	Curent indus în extremități I _L (mA)
0-1 Hz	-	1,63 x 10 ⁵	2 x 10 ⁵	-	1,0	-
1-8 Hz	20.000	1,63 x 10 ⁵ /f ²	2 x 10 ⁵ /f ²	-	1,0	-
8-25 Hz	20.000	2 x 10 ⁴ /f	2,5 x 10 ⁴ /f	-	1,0	-
0,025-0,82 kHz	500 / f	20 / f	25 / f	-	1,0	-
0,82-2,5 kHz	610	24,4	30,7	-	1,0	-
2,5-65 kHz	610	24,4	30,7	-	0,4 f	-
65-100 kHz	610	1.600 / f	2.000 / f	-	0,4 f	-
0,1-1 MHz	610	1,6 / f	2 / f	-	40	-
1-10 MHz	610 / f	1,6 / f	2 / f	-	40	-
10-110 MHz	61	0,16	0,2	10	40	100
110-400 MHz	61	0,16	0,2	10	-	-
400-2.000 MHz	3f ^{1/2}	0,008f ^{1/2}	0,01 ^{1/2}	f / 40	-	-
2-300 GHz	137	0,36	0,45	50	-	-

Note:

1. f - este frecvența în unitățile de măsură indicate în coloana gamelor de frecvență.
2. Pentru frecvențele cuprinse între 100 kHz și 10 GHz, se calculează mediile pe un interval de 6 minute ale valorilor S_{eq}, E², H², B² și I_L² măsurate.
3. Pentru frecvențele mai mari de 10 GHz, se calculează mediile valorilor S_{eq}, E², H² și B² pe un interval de $68/f^{1,05}$ minute (f este exprimată în GHz).
4. Pentru frecvențe de pînă la 100 kHz, valorile de vîrf de declanșare a acțiunii pentru fiecare intensitate a câmpului se calculează înmulțind valoarea eficace (rms) pertinentă cu (2)^{1/2}. Pentru impulsuri de durată t_p, frecvența echivalentă care trebuie aplicată pentru valorile de declanșare a acțiunii trebuie calculată formula $f = 1/(2t_p)$.

Pentru frecvențele cuprinse între 100 kHz și 10 MHz, valorile de vîrf de declanșare a acțiunii pentru intensitățile de cîmp se calculează înmulțind valoarea eficace (rms) pertinentă cu 10^a , unde: $a = [0,665 \log(f/10^5) + 0,176]$ și f este exprimată în Hz.

Pentru frecvențele cuprinse între 10 MHz și 300 GHz, valorile de vîrf de declanșare a acțiunii se calculează înmulțind valoarea eficace (rms) corespunzătoare cu 32 pentru intensitățile de cîmp și cu 1000 pentru densitățile de putere de undă plană echivalentă.

5. În ceea ce privește cîmpurile electromagnetice oscilante sau tranzitorii sau, în general, în ceea ce privește expunerea simultană la cîmpuri de frecvențe multiple, trebuie să se aplice metode de evaluare, de măsură și/sau de calcul adecvate, care să permită analizarea caracteristicilor formelor de undă și a naturii interacțiunilor biologice, ținîndu-se seama de standardele europene armonizate stabilite de Cenelec.
6. În ceea ce privește valorile de vîrf ale cîmpurilor electromagnetice oscilante modulate, cu frecvențe purtătoare de peste 10 MHz, se recomandă ca valoarea medie S_{eq} pe durata impulsului să nu depășească o valoare egală cu de 1000 de ori valoarea S_{eq} de declanșare a acțiunii sau ca intensitățile cîmpului să nu depășească de 32 de ori valoarea de declanșare a acțiunii pentru intensitățile de cîmp corespunzătoare frecvenței purtătoare.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Normelor privind cerințele minime
de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a încărcăturilor
care prezintă riscuri, în special dorso-lombare, pentru lucrători**

În temeiul art. 6 și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri, în special dorso-lombare, pentru lucrători (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărîri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărîri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÎI

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobate
prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova
Nr. ____ din ” ____ ” _____ 20__

NORME

privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri, în special dorso-lombare, pentru lucrători

Secțiunea 1

Dispoziții generale

§ 1. Definiție

1. În sensul prezentelor Norme, prin *manipularea manuală a maselor* se înțelege orice tip de transport sau susținere a unei încărcături, de către unul sau mai mulți lucrători, inclusiv ridicarea, așezarea, împingerea, tragerea, purtarea sau deplasarea unei încărcături, care, date fiind caracteristicile acesteia sau condițiile ergonomice nefavorabile, prezintă riscuri, în special dorso-lombare, pentru lucrători.

§ 2. Obiectul

2. Prezentele Norme stabilesc cerințele minime de protecție pentru manipularea manuală a încărcăturilor grele care prezintă riscuri, în special dorso-lombare, pentru lucrători.

3. Dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă se aplică în întregime domeniului prevăzut la pct. 2, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau specifice cuprinse în prezentele Norme.

Secțiunea a 2-a

Obligațiile angajatorilor

§ 1. Dispoziții generale

4. Angajatorul trebuie să adopte măsurile organizatorice corespunzătoare sau trebuie să utilizeze mijloacele corespunzătoare, în special echipamente mecanice, pentru a evita necesitatea manipulării manuale a încărcăturilor de către lucrători.

5. În cazurile în care nu se poate evita necesitatea manipulării manuale a încărcăturilor de către lucrători, angajatorul trebuie să adopte măsurile organizatorice corespunzătoare, să utilizeze mijloace corespunzătoare sau să furnizeze lucrătorilor aceste mijloace, pentru a reduce riscul pe care îl implică manipularea manuală a acestor încărcături, având în vedere elementele de referință prevăzute în Anexa nr. 1 la prezentele Norme.

§ 2. Organizarea posturilor de muncă

6. În toate cazurile în care manipularea manuală a încărcăturilor de către lucrător nu poate fi evitată, angajatorul trebuie să organizeze posturile de lucru, astfel încât această manipulare să fie cât mai sigură și cu risc cât mai mic posibil pentru sănătate, fiind obligat de asemenea:

a) să evalueze, în prealabil, condițiile de securitate și de sănătate pentru tipul de lucrare respectiv și să examineze în special caracteristicile încărcăturilor, potrivit dispozițiilor Anexei nr. 1 la prezentele Norme;

b) să evite sau să reducă riscurile, în special dorso-lombare, prin adoptarea de măsuri corespunzătoare, având în vedere, în special, caracteristicile mediului de lucru și cerințele activității, potrivit dispozițiilor Anexei nr. 1 la prezentele Norme.

7. Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, la supravegherea sănătății și la grupurile sensibile la riscuri specifice, trebuie respectate dispozițiile Anexei nr. 2 la prezentele Norme.

§ 3. Informarea și instruirea lucrătorilor

8. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la informarea lucrătorilor, lucrătorii și/sau reprezentanții acestora trebuie să fie informați despre toate măsurile ce trebuie puse în practică în aplicarea prezentelor Norme, cu privire la protecția securității și stării de sănătate.

9. Angajatorii trebuie să garanteze că lucrătorii și/sau reprezentanții acestora primesc indicații generale și, ori de câte ori este posibil, informații precise cu privire la:

- a) greutatea încărcăturilor;
- b) centrul de greutate sau porțiunea cea mai grea, dacă conținutul ambalajului este descentrat.

10. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la instruirea lucrătorilor, angajatorii trebuie să garanteze că lucrătorii beneficiază, în plus, o instruire adecvată și informații precise cu privire la modul corect de manipulare a încărcăturilor și la riscurile la care aceștia se expun, în special dacă aceste sarcini nu sînt efectuate corect, avînd în vedere dispozițiile Anexelor nr. 1 și 2 la prezentele Norme.

§ 4. Consultarea și participarea lucrătorilor

11. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora cu privire la problemele la care se face referire în prezentele Norme, inclusiv în anexele la acestea, trebuie să se desfășoare potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la consultarea și participarea lucrătorilor.

Anexa nr. 1
la Normele privind cerințele minime de
securitate și sănătate pentru manipularea
manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri,
în special dorso-lombare, pentru lucrători

ELEMENTE DE REFERINȚĂ *

[pct. 5, pct. 6 lit. a) și b) și pct. 10 din Norme]

1. Caracteristicile masei

Manipularea manuală a încărcăturii poate prezenta un risc, în special dorso-lombar, dacă încărcătura:

- a) este prea grea sau prea mare;
- b) este greu de mînuit și de prins;
- c) se află în echilibru instabil sau conținutul se poate deplasa;
- d) se află într-o poziție care necesită ținerea sau manipularea ei la o distanță de trunchi sau prin îndoirea sau răsucirea trunchiului;
- e) poate, dat fiind aspectul său exterior și/sau consistența sa, să producă vătămări lucrătorilor, în special în cazul unei coliziuni.

2. Efortul fizic necesar

Efortul fizic poate prezenta riscuri, în special de afecțiuni dorso-lombare, dacă:

- a) este prea puternic;
- b) poate fi realizat doar printr-o răsucire a trunchiului;
- c) poate să ducă la o deplasare bruscă a încărcăturii;
- d) este realizat atunci cînd corpul se află într-o poziție instabilă.

3. Caracteristicile mediului de lucru

Caracteristicile mediului de lucru pot spori un risc, în special dorso-lombar, dacă:

- a) nu există spațiu suficient, în special pe verticală, pentru desfășurarea activității;
- b) solul prezintă denivelări, prezentînd pericole de împiedicare, sau este alunecos pentru încălțăminte lucrătorului;

- c) amplasarea sau mediul de lucru împiedică manipularea încărcăturilor la o înălțime sigură sau într-o poziție bună a lucrătorului;
- d) solul sau planul de lucru prezintă denivelări care implică manipularea încărcăturii pe diferite nivele;
- e) solul sau planul de sprijin nu este stabil;
- f) temperatura, umiditatea sau ventilația sînt necorespunzătoare.

4. Cerințe ale activității

Activitatea poate prezenta riscuri, în special de afecțiuni dorso-lombare, dacă implică una sau mai multe dintre următoarele cerințe:

- a) efort fizic prea frecvent sau prea prelungit care implică în special coloana vertebrală;
- b) perioadă insuficientă de odihnă fizică sau recuperare;
- c) distanțe excesive de ridicare, coborîre sau transport;
- d) un ritm al muncii impus de un proces care nu poate fi modificat de către lucrător.

---

* În vederea efectuării unei analize multi-factor, pot fi luați în considerație simultan diferiți factori prezentați în Anexele nr. 1 și 2 la Norme.

Anexa nr. 2
la Normele privind cerințele minime de
securitate și sănătate pentru manipularea
manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri,
în special dorso-lombare, pentru lucrători

FACTORI INDIVIDUALI DE RISC * **[pct. 7 și 10 din Norme]**

Lucrătorul poate fi supus riscului dacă el/ea:

- a) nu este potrivit din punct de vedere fizic să execute sarcina în discuție;
- b) poartă îmbrăcăminte, încălțăminte sau alte efecte personale necorespunzătoare;
- c) nu are cunoștințele sau instruirea corespunzătoare sau specifică.

---

* În vederea efectuării unei analize multi-factor, pot fi luați în considerație simultan diferiți factori prezentați în Anexele nr. 1 și 2 la Norme.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Normelor privind cerințele minime de securitate
și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor
la riscurile generate de zgomot**

În temeiul art. 6 și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de zgomot (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărîri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărîri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÎI

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobate
 prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova
 Nr. ____ din ” ____ ” _____ 20__

NORME

privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de zgomot

Secțiunea 1

Dispoziții generale

§ 1. Definiții

1. În sensul prezentelor Norme, parametrii fizici, utilizați ca elemente predictive de risc, se definesc după cum urmează:

a) *presiunea acustică de vîrf* $p_{\text{vîrf}}$ - valoarea maxima a presiunii acustice instantanee, măsurată cu ponderarea în frecvența „C”;

b) *nivelul de expunere zilnică la zgomot* ($L_{\text{EX},8\text{h}}$) (dB(A) re. 20 μPa) - media ponderată în timp a nivelurilor de expunere la zgomot pentru o zi de lucru nominală de 8 ore, definită de standardul internațional ISO 1999:1990, pct. 3.6; această noțiune acoperă toate zgomotele prezente la locul de munca, inclusiv zgomotul intermitent;

c) *nivelul de expunere săptămînală la zgomot* ($L_{\text{EX},8\text{H}}$) - media ponderată în timp a nivelurilor zilnice de expunere la zgomot într-o săptămîină nominală de 5 zile lucrătoare de 8 ore, definită de standardul internațional ISO 1999:1990 pct. 3.6 (nota 2).

§ 2. Obiectul și domeniul de aplicare

2. Prezentele Norme stabilesc cerințele minime privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru securitatea și sănătatea lor, generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz.

3. Dispozițiile prezentelor Norme se aplică tuturor activităților în timpul exercitării cărora lucrătorii sînt sau riscă să fie expuși, prin natura muncii lor, la riscuri generate de zgomot.

4. Dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă se aplică pe deplin tuturor domeniilor menționate la pct. 3, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau specifice din prezentele Norme.

§ 3. Valori limită de expunere și valori de expunere la zgomot de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor

5. Pentru aplicarea prezentelor Norme, valorile limită de expunere și valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor în raport cu nivelurile de expunere zilnică la zgomot și presiunea acustică de vîrf sînt fixate după cum urmează:

- valori limită de expunere: $L_{\text{EX},8\text{h}} = 87 \text{ dB(A)}$ și, respectiv, $p_{\text{vîrf}} = 200 \text{ Pa}^1$);
- valori superioare de expunere de la care se declanșează acțiunea: $L_{\text{EX},8\text{h}} = 85 \text{ dB(A)}$ și, respectiv, $p_{\text{vîrf}} = 140 \text{ Pa}^2$);
- valori inferioare de expunere de la care se declanșează acțiunea: $L_{\text{EX},8\text{h}} = 80 \text{ dB(A)}$ și, respectiv, $p_{\text{vîrf}} = 112 \text{ Pa}^3$).

¹ 140 dB (C) în relație cu 20 μPa .

² 137 dB (C) în relație cu 20 μPa .

³ 135 dB (C) în relație cu 20 μPa .

6. În cazul valorilor limită de expunere, determinarea expunerii efective a lucrătorului la zgomot trebuie să țină seama de atenuarea asigurată de mijloacele individuale de protecție auditivă purtate de lucrător.

7. Valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor nu trebuie să ia în considerare efectele nici unui astfel de mijloc de protecție prevăzut la pct. 6.

8. În situații pe deplin justificate, în cazul activităților în care expunerea zilnică la zgomot are variații semnificative de la o zi de lucru la alta, în scopul aplicării valorilor limită de expunere și a valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, trebuie să se folosească nivelul de expunere săptămânal la zgomot în locul nivelului de expunere zilnică la zgomot, pentru evaluarea nivelurilor de zgomot la care sînt expuși lucrătorii, cu condiția că:

a) nivelul săptămânal de expunere la zgomot indicat prin monitorizare adecvată să nu depășească valoarea limită de expunere de 87 dB(A); și

b) să se ia măsuri adecvate pentru reducerea la minimum a riscurilor asociate cu aceste activități.

Secțiunea a 2-a **Obligațiile angajatorilor**

§ 1. Determinarea și evaluarea riscurilor la zgomot

9. Angajatorul, potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, trebuie să evalueze și, dacă este necesar, să măsoare nivelurile de zgomot la care sînt expuși lucrătorii.

10. Metodele și aparatura de măsură folosite trebuie să fie adaptate la condițiile existente, luînd în considerare, în special, caracteristicile zgomotului care este măsurat, durata expunerii, factorii de mediu de lucru și caracteristicile aparatului de măsură.

11. Metodele și aparatura utilizate trebuie să permită determinarea parametrilor definiți la pct. 4 și să se stabilească dacă, într-o situație dată, valorile prevăzute la pct. 5-8 sînt depășite.

12. Metodele folosite pot include eșantionarea, care trebuie să fie reprezentativă pentru expunerea personală a lucrătorului.

13. Evaluarea și măsurarea prevăzute la pct. 9 trebuie să fie planificate și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente, la intervale adecvate, ținîndu-se seama de dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la serviciile de protecție și prevenire și la consultarea și participarea lucrătorilor.

14. Datele obținute din evaluarea și/sau măsurarea nivelului de expunere la zgomot trebuie să fie păstrate într-o formă care să permită consultarea lor la o dată ulterioară.

15. Atunci cînd se efectuează determinarea și evaluarea riscurilor, la evaluarea rezultatelor măsurătorilor trebuie să se țină seama de erorile de măsurare determinate în conformitate cu practica metrologică.

16. În executarea obligațiilor prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să acorde atenție deosebită următoarelor elemente:

a) nivelului, tipului și duratei expunerii, inclusiv expunerii la zgomot intermitent;

b) valorilor limită de expunere și valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea, stabilite la pct. 5-8;

c) impactului asupra sănătății și securității lucrătorilor care aparțin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;

d) impactului asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultat din interacțiunile dintre zgomot și substanțe ototoxice din mediul de lucru, precum și dintre zgomot și vibrații, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic;

e) impactului indirect asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultat din interacțiuni dintre zgomot și semnale de avertizare sau alte sunete care trebuie percepute pentru a reduce riscul de accidentare;

f) informațiilor privind emisia de zgomot, furnizate de producătorii echipamentelor de lucru în conformitate cu dispozițiile legale;

g) existenței unor echipamente de lucru alternative, proiectate pentru a reduce emisia de zgomot;

h) prelungirii expunerii la zgomot peste programul de lucru normal, pe răspunderea angajatorului;

i) informațiilor adecvate obținute în urma supravegherii sănătății, inclusiv informațiilor publicate, atunci când este posibil;

j) punerii la dispoziție a mijloacelor de protecție auditivă cu caracteristici adecvate de atenuare.

17. Angajatorul trebuie să fie în posesia unei evaluări a riscurilor, potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, și trebuie să stabilească măsurile care trebuie luate în conformitate cu pct. 20 - 32.

18. Evaluarea riscurilor trebuie să fie înregistrată pe un suport adecvat care să asigure păstrarea datelor.

19. Evaluarea riscurilor trebuie să fie actualizată periodic și ori de câte ori s-au produs modificări semnificative care pot să conducă la expunerea lucrătorilor la zgomot sau atunci când rezultatele supravegherii sănătății fac necesar acest lucru.

§ 2. Evitarea sau reducerea expunerii la zgomot

20. Riscurile generate de expunerea la zgomot trebuie să fie eliminate la sursă sau trebuie reduse la minimum, ținând seama de progresul tehnic și de existența măsurilor de control al riscului la sursă.

21. Reducerea riscurilor generate de expunerea la zgomot trebuie să se bazeze pe principiile generale de prevenire prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă, luând în considerare mai ales următoarele:

a) alte metode de lucru care necesită mai puțină expunere la zgomot;

b) alegerea unor echipamente de lucru adecvate, care să emită, ținând seama de natura activității desfășurate, cel mai mic nivel de zgomot posibil, inclusiv posibilitatea de a pune la dispoziția lucrătorilor echipamente de lucru care respecta cerințele legale al căror obiectiv sau efect este de a limita expunerea la zgomot;

c) proiectarea și amenajarea locurilor de munca și a posturilor de lucru;

d) informarea și instruirea profesională adecvată a lucrătorilor privind utilizarea corectă a echipamentelor de lucru, în scopul reducerii la minimum a expunerii acestora la zgomot;

e) reducerea zgomotului prin mijloace tehnice: reducerea zgomotului aerian, de exemplu cu ajutorul elementelor de compartimentare, spațiilor tampon, căptușelilor fonoabsorbante; reducerea zgomotului structural, de exemplu prin montare de tampoane sau dublaje fonoizolante;

f) măsuri adecvate de întreținere a echipamentelor de lucru, a locului de munca și a sistemelor de la locul de munca;

g) organizarea muncii astfel încât să se reducă zgomotul prin limitarea duratei și intensității expunerii și stabilirea unor pauze suficiente de odihnă în timpul programului de lucru.

22. Pe baza evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 - 19, atunci când sînt depășite valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea, angajatorul trebuie să stabilească și să aplice un plan de masuri tehnice și/sau organizatorice pentru reducerea expunerii la zgomot, ținând seama, în special, de măsurile prevăzute la pct. 20 și 21.

23. Pe baza evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 - 19, locurile de muncă în care lucrătorii pot fi expuși la un zgomot care depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor trebuie să fie semnalizate corespunzător.

24. Locurile de muncă prevăzute la pct. 23 trebuie, de asemenea, delimitate, limitându-se și accesul la acestea, dacă este posibil din punct de vedere tehnic și dacă riscul expunerii justifică acest lucru.

25. În cazul în care, datorită naturii activității, lucrătorii beneficiază de utilizarea locurilor de odihnă aflate în responsabilitatea angajatorului, zgomotul în aceste locuri trebuie să fie redus la un nivel compatibil cu scopul amenajării lor și cu condițiile de utilizare a acestora.

26. În aplicarea dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice, angajatorul trebuie să adapteze măsurile prevăzute la pct. 20 - 25 la necesitățile lucrătorilor care aparțin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

§ 3. Protecția individuală împotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot

27. Atunci când riscurile generate de expunerea la zgomot nu pot fi prevenite prin alte mijloace, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție mijloace individuale de protecție auditivă, adecvate și corect ajustate, pe care aceștia trebuie să le utilizeze, în conformitate cu dispozițiile Normelor privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă și în condițiile stabilite mai jos:

a) atunci când expunerea la zgomot depășește valorile inferioare de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, angajatorul trebuie să pună la dispoziția lucrătorilor mijloace individuale de protecție auditivă;

b) atunci când expunerea la zgomot atinge sau depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, lucrătorii trebuie să utilizeze mijloacele individuale de protecție auditivă;

c) mijloacele individuale de protecție auditivă trebuie să fie alese astfel încât să elimine sau să reducă la minimum riscul pentru auz.

28. Angajatorul trebuie să ia măsuri pentru a asigura folosirea mijloacelor individuale de protecție auditivă de către lucrătorii săi.

29. Angajatorul răspunde de verificarea eficienței măsurilor luate în conformitate cu pct. 27 și 28.

§ 4. Limitarea expunerii la zgomot

30. Expunerea lucrătorului la zgomot, determinată potrivit pct. 6, nu trebuie să depășească, în nici un caz, valorile limită de expunere.

31. Dacă, în pofida măsurilor luate pentru aplicarea prezentelor Norme, se constata expuneri peste valorile limită de expunere, angajatorul trebuie:

a) să ia măsuri imediate de reducere a expunerii sub valorile limită de expunere;

b) să identifice cauzele expunerii excesive;

c) să adapteze măsurile de prevenire și protecție pentru a evita orice repetare.

§ 5. Informarea și instruirea lucrătorilor

32. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la informarea și instruirea lucrătorilor, angajatorul trebuie să asigure informarea și instruirea lucrătorilor expuși la locul de muncă la un nivel de zgomot cu valori egale sau mai mari decât valorile inferioare de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestor lucrători, privind riscurile generate de expunerea la zgomot, în special în ceea ce privește următoarele:

a) natura acestor riscuri;

- b) măsurile luate, în aplicarea prezentelor Norme, pentru a elimina sau a reduce la minim a riscurilor generate de zgomot, inclusiv împrejurările în care se aplică aceste măsuri;
- c) valorile limită de expunere și valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, prevăzute la pct. 5 - 8;
- d) rezultatele evaluării și măsurării zgomotului, efectuate în conformitate cu dispozițiile pct. 9 - 19, însoțite de o explicație a semnificației acestora și a riscurilor potențiale;
- e) folosirea corectă a mijloacelor de protecție auditivă;
- f) utilitatea și metoda de depistare și semnalare a simptoamelor vătămării auzului;
- g) condițiile în care lucrătorii au dreptul la supravegherea sănătății și scopul acestei supravegheri, în conformitate cu pct. 34 - 45;
- h) practicile profesionale sigure care reduc la minim expunerea la zgomot.

§ 6. Consultarea și participarea lucrătorilor

33. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora în ceea ce privește aspectele reglementate de prezentele Norme trebuie să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la consultarea și participarea lucrătorilor, și trebuie să se refere, în special, la următoarele:

- a) evaluarea riscurilor și identificarea măsurilor care trebuie luate, prevăzute la pct. 9 - 19;
- b) măsurile destinate să elimine sau să reducă riscurile generate de expunerea la zgomot, prevăzute la pct. 20 - 26;
- c) alegerea mijloacelor individuale de protecție auditivă prevăzute la pct. 27 lit. c).

Secțiunea a 3-a

Supravegherea sănătății

34. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la supravegherea sănătății, atunci când rezultatele evaluării și măsurării prevăzute la pct. 9 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor, Ministerul Sănătății emite reglementări pentru a asigura supravegherea adecvată a sănătății acestora.

35. Reglementările prevăzute la pct. 34, inclusiv cerințele specificate pentru fișele medicale și pentru posibilitatea consultării acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale.

36. Lucrătorii a căror expunere la zgomot depășește valorile superioare de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor au dreptul la examenul medical periodic, inclusiv testarea auzului, efectuat de medic, în conformitate cu legislația națională și/sau practicile naționale.

37. Dacă evaluarea și măsurările prevăzute la pct. 9 indică un risc pentru sănătatea lucrătorilor a căror expunere la zgomot depășește valorile inferioare de expunere de la care se declanșează acțiunea, aceștia au dreptul la control audiometric preventiv.

38. Controalele prevăzute la pct. 36 și 37 au ca obiectiv diagnosticarea precoce a oricărei pierderi auditive datorate zgomotului și păstrarea funcției auditive.

39. Angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura accesul medicului la rezultatele evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 - 19.

40. Pentru fiecare lucrător care face obiectul supravegherii medicale, în conformitate cu dispozițiile pct. 34 și 38, trebuie completat un dosar medical individual, care trebuie actualizat.

41. Dosarele medicale prevăzute la pct. 40 trebuie să conțină un rezumat al rezultatelor supravegherii sănătății.

42. Dosarele medicale prevăzute la pct. 40 trebuie să fie păstrate într-o formă adecvată pentru a permite orice consultare ulterioară, ținându-se seama de dispozițiile legislației în vigoare privind secretul medical.

43. La cerere, lucrătorii au drept de acces la dosarele medicale personale.

44. În cazul în care, în urma supravegherii funcției auditive, se constată că un lucrator prezintă o deteriorare identificabilă a auzului, medicul va aprecia, dacă este probabil, ca deteriorarea auzului să fie rezultatul expunerii la zgomot la locul de munca.

45. În situația prevăzută la pct. 44, medicul trebuie să informeze lucratorul cu privire la rezultatul care îl privește personal.

46. În situația prevăzută la pct. 44, angajatorul trebuie:

- a) să revizuiască evaluarea riscurilor realizată conform dispozițiilor pct. 9 -19;
- b) să revizuiască măsurile prevăzute, conform dispozițiilor pct. 20 - 29, pentru eliminarea sau reducerea riscurilor;
- c) să țină seama de recomandările medicului privind aplicarea oricărei măsuri necesare pentru a elimina sau reduce riscurile, în conformitate cu dispozițiile pct. 20 - 29, inclusiv posibilitatea de a transfera lucratorul într-un alt loc de muncă, unde nu există risc de expunere;
- d) să organizeze supravegherea sistematică a sănătății și să asigure reexaminarea stării de sănătate a celorlalți lucratori care au suferit o expunere asemănătoare.

Secțiunea a 4-a

Dispoziții finale

47. În cazul în care, datorită naturii activității, este probabil că utilizarea integrală și corectă a mijloacelor individuale de protecție auditivă să conducă la riscuri mai mari pentru sănătate sau securitate decât neutilizarea lor, se pot acorda derogări de la dispozițiile pct. 27 lit. a) și b), pct. 30 și 31.

48. Derogările prevăzute la pct. 47 se acordă la prezentarea Ministerului Economiei și Comerțului, după consultarea Ministerului Sănătății și patronatelor și sindicatelor.

49. Derogările prevăzute la pct. 47 trebuie să fie însoțite de condiții care garantează, luându-se în considerare condițiile speciale, că riscurile rezultate se reduc la minimum și că lucratorii în cauză fac obiectul unei supravegheri sporite a sănătății.

50. Derogările prevăzute la pct. 47 se revizuiesc la fiecare 5 ani și se retrag imediat ce încetează situațiile care le justifică.

51. În vederea aplicării prezentelor Norme în sectorul muzicii și al divertismentului, Ministerului Economiei și Comerțului va asigura elaborarea unor instrucțiuni-cadru care să prevadă indicații practice menite să ajute angajatorii și lucrătorii din acest sector să își îndeplinească obligațiile legale prevăzute în prezentele Norme.

52. În situația în care la locurile de munca de la bordul navelor maritime se depășesc valorile limită de expunere, dispozițiile pct. 30 și 31 se pot pune în aplicare începând cu data de 1 ianuarie 2015.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2008

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Normelor privind
cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea
lucrătorilor la riscurile generate de vibrații**

În temeiul art. 6 și 24 din Legea nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de vibrații (se anexează).

2. Prevederile prezentei Hotărâri intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr.186-XVI din 10 iulie 2008 privind securitatea și sănătatea în muncă.

3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

Prim-ministru

ZINAIDA GRECEANÎI

Contrasemnează:

**Prim-viceprim-ministru,
Ministrul economiei și comerțului**

Igor Dodon

Aprobate
prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova
Nr. ____ din ” ____ ” _____ 20__

NORME

privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de vibrații

Secțiunea 1

Dispoziții generale

§ 1. Definiții

1. În sensul prezentelor Norme, prin următorii termeni se înțelege:
  - a) *vibrație transmisă sistemului mână-braț* - vibrația mecanică care, în cazul în care este transmisă sistemului uman mână-braț, generează riscuri pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, în special afecțiuni vasculare, leziuni ale oaselor sau articulațiilor sau tulburări neurologice sau musculare;
  - b) *vibrație transmisă întregului corp* - vibrația mecanică care, în cazul în care este transmisă întregului corp, generează riscuri pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, în special lombalgie și traumatisme ale coloanei vertebrale.

§ 2. Obiectul și domeniul de aplicare

2. Prezentele Norme stabilesc cerințe minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor care decurg sau pot să decurgă din expunerea la vibrații mecanice.
3. Dispozițiile prezentelor Norme se aplică activităților în exercitarea cărora lucrătorii sînt sau este posibil să fie expuși riscurilor generate de vibrații mecanice în timpul activității.
4. Dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă se aplică pe deplin întregului domeniu prevăzut la pct. 3, fără a aduce atingere dispozițiilor mai restrictive și/sau mai specifice incluse în prezentele Norme.

§ 3. Valori limită de expunere și valori de expunere de la care se declanșează acțiunea

5. Pentru vibrațiile transmise sistemului mână-braț:
  - a) valoarea limită a expunerii zilnice standardizată, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de 5 m/s^2 ;
  - b) valoarea expunerii zilnice de declanșare a acțiunii standardizate, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de $2,5 \text{ m/s}^2$.
6. Expunerea lucrătorilor la vibrațiile transmise sistemului mână-braț este evaluată sau măsurată potrivit dispozițiilor din Anexă partea A pct. 1 la prezentele Norme.
7. Pentru vibrațiile transmise întregului corp:
  - a) valoarea limită a expunerii zilnice standardizată, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de $1,15 \text{ m/s}^2$ sau să aibă o valoare a dozei de vibrații de $21 \text{ m/s}^{1,75}$;
  - b) valoarea de acțiune a expunerii zilnice de declanșare a acțiunii standardizată, calculată la o perioadă de referință de 8 ore este de $0,5 \text{ m/s}^2$ sau să aibă o valoare a dozei de vibrații de $9,1 \text{ m/s}^{1,75}$.
8. Expunerea lucrătorilor la vibrațiile transmise întregului corp trebuie să fie evaluată sau măsurată potrivit dispozițiilor din Anexă partea B pct. 1 la prezentele Norme.

Secțiunea a 2-a **Obligațiile angajatorilor**

§ 1. Determinarea și evaluarea riscurilor la vibrații

9. Angajatorul, potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, trebuie să evalueze și, dacă este necesar, să măsoare nivelurile de vibrații mecanice la care sînt expuși lucrătorii.

10. Măsurarea nivelurilor de vibrații mecanice la care sînt expuși lucrătorii se efectuează în conformitate cu dispozițiile din Anexă partea A pct. 2 sau partea B pct. 2 la prezentele Norme, după caz.

11. Nivelul expunerii la vibrația mecanică poate fi evaluat prin intermediul observării practicilor de lucru specifice și prin trimiterea la informațiile relevante cu privire la magnitudinea probabilă a vibrațiilor corespunzătoare echipamentelor de lucru sau tipurilor de echipamente de lucru utilizate în condițiile specifice de utilizare, inclusiv informațiile de această natură furnizate de producătorul echipamentului de lucru.

12. Operația prevăzută la pct. 11 se deosebește de măsurare, care necesita utilizarea unei aparaturi specifice și a unei metodologii corespunzătoare.

13. Evaluarea și măsurarea prevăzute la pct. 9 trebuie să fie planificate și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente, la intervale adecvate, ținîndu-se seama de dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la serviciile de protecție și prevenire la consultarea și participarea lucrătorilor.

14. Datele obținute din evaluarea și/sau măsurarea nivelului expunerii la vibrații mecanice se păstrează într-o formă adecvată pentru a permite consultarea la o data ulterioară.

15. În executarea obligațiilor prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să acorde atenție deosebită următoarelor elemente:

a) nivelul, tipul și durata expunerii, inclusiv orice expunere la vibrații intermitente sau la șocuri repetate;

b) valorile limită ale expunerii și valorile de expunere de declanșare a acțiunii, prevăzute la pct. 5 - 8;

c) orice efecte asupra sănătății și securității lucrătorilor expuși la riscuri deosebite;

d) orice efecte indirecte asupra securității lucrătorilor, care rezultă din interacțiunile dintre vibrațiile mecanice și locul de muncă sau alte echipamente de lucru;

e) informațiile furnizate de producătorii echipamentelor de lucru, potrivit legislației în vigoare;

f) existența echipamentelor de lucru de înlocuire destinate să reducă nivelurile de expunere la vibrațiile mecanice;

g) extinderea expunerii la vibrații transmise întregului corp în afara programului de lucru normal, sub responsabilitatea angajatorului;

h) condițiile de lucru specifice, cum ar fi temperaturile scăzute;

i) informațiile corespunzătoare obținute din supravegherea sănătății, inclusiv informațiile publicate, în măsura în care este posibil.

16. Angajatorul trebuie să fie în posesia unei evaluări a riscurilor, potrivit dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la obligațiile angajatorului, și trebuie să stabilească măsurile care trebuie luate, în conformitate cu pct. 19 - 27.

17. Evaluarea riscurilor trebuie înregistrată pe un suport material și trebuie să includă o justificare a angajatorului potrivit căreia natura și amploarea riscurilor legate de vibrațiile mecanice nu necesită efectuarea unei evaluări mai complete a acestora.

18. Evaluarea riscurilor profesionale trebuie să fie actualizată periodic, în special dacă s-au produs schimbări semnificative sau dacă rezultatele supravegherii sănătății arată că este necesară.

§ 2. Evitarea sau reducerea expunerii

19. Riscurile generate de expunerea la vibrațiile mecanice trebuie să fie eliminate la sursă sau reduse la minimum, ținându-se seama de progresul tehnic și de existența măsurilor de reducere a riscului la sursă.

20. Reducerea riscurilor generate de expunerea la vibrațiile mecanice se întemeiază pe principiile generale de prevenire prevăzute în Legea securității și sănătății în muncă.

21. Pe baza evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 -18, din momentul în care valorile de expunere la care se declanșează acțiunea, prevăzute la pct. 5 lit. b) și la pct. 7 lit. b), sînt depășite, angajatorul trebuie să stabilească și să pună în aplicare un plan de măsuri tehnice și/sau organizatorice menite să reducă la minimum expunerea la vibrații mecanice și riscurile legate de aceasta, ținînd seama în special de:

- a) alte metode de lucru care necesită o expunere mai scăzută la vibrații mecanice;
- b) alegerea echipamentelor de lucru adecvate, proiectate corespunzător din punct de vedere ergonomic și, ținînd cont de munca ce urmează a fi efectuată, care să producă cele mai puține vibrații posibile;
- c) furnizarea de echipamente auxiliare care reduc riscul leziunilor provocate de vibrații, cum ar fi scaunele care atenuează efectiv vibrația întregului corp și mînerile care reduc vibrațiile transmise sistemului mîna-brat;
- d) măsurile corespunzătoare de întreținere a echipamentelor de lucru, locului de muncă și sistemelor de la locul de muncă;
- e) proiectarea și amplasarea locurilor de muncă și a posturilor de lucru;
- f) informarea și instruirea adecvata a lucrătorilor în vederea utilizării corecte și sigure a echipamentelor de lucru, pentru a le reduce la minimum expunerea la vibrațiile mecanice;
- g) limitarea duratei și intensității expunerii;
- h) programe de lucru corespunzătoare cu perioade de odihnă adecvate;
- i) furnizarea de îmbrăcăminte pentru protejarea lucrătorilor expuși, împotriva frigului și umezelii.

22. Lucrătorii nu trebuie să fie expuși, în nici o situație, la niveluri superioare valorii limită a expunerii.

23. Dacă, în ciuda măsurilor luate de angajator pentru a respecta dispozițiile prezentelor Norme, valoarea limită a expunerii este depășită, angajatorul ia măsuri imediate pentru a reduce expunerea sub valoarea limită a expunerii.

24. Angajatorul trebuie să identifice motivele pentru care valoarea limită a expunerii a fost depășită și, în consecință, trebuie să îmbunătățească măsurile de protecție și prevenire pentru a preveni o nouă depășire a acesteia.

25. În aplicarea dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la grupurile sensibile la riscuri specifice, angajatorul trebuie să adapteze măsurile prevăzute la pct. 19 - 24 la necesitățile lucrătorilor care aparțin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

§ 3. Informarea și instruirea lucrătorilor

26. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la informarea și instruirea lucrătorilor, angajatorul trebuie să se asigure ca lucrătorii expuși riscurilor generate de vibrații mecanice la locul de muncă și/sau reprezentanții acestora să beneficieze de informații cu privire la rezultatul evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 - 10 și de o instruire corespunzătoare.

27. Informarea și instruirea prevăzute la pct. 26 trebuie să se refere în special la:

- a) măsurile luate în aplicarea prezentelor Norme pentru a elimina sau reduce la minimum riscurile datorate vibrațiilor mecanice;
- b) valorile limită ale expunerii și valori de expunere de declanșare a acțiunii;
- c) rezultatele evaluărilor și ale măsurărilor vibrațiilor mecanice efectuate potrivit pct. 9 - 18;
- d) leziunile care ar putea fi produse de echipamentele de lucru utilizate;

- e) cum și de ce trebuie detectate și raportate semnele de leziune;
- f) condițiile în care lucrătorii sînt îndreptățiți la supravegherea sănătății;
- g) practici de lucru sigure pentru minimizarea expunerii la vibrații mecanice.

§ 4. Consultarea și participarea lucrătorilor

28. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora în ceea ce privește aspectele reglementate de prezentele Norme trebuie să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la consultarea și participarea lucrătorilor.

Secțiunea a 3-a

Supravegherea sănătății

29. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii securității și sănătății în muncă, referitoare la supravegherea sănătății, Ministerul Sănătății emite reglementări pentru a asigura supravegherea corespunzătoare a sănătății lucrătorilor în raport cu rezultatul evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 și 10, dacă acesta indică un risc pentru sănătatea lor.

30. Reglementări prevăzute la pct. 29, inclusiv cerințele specificate pentru dosarele medicale și pentru posibilitatea consultării acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislația și/sau practica națională.

31. Supravegherea sănătății trebuie să contribuie la prevenirea și diagnosticarea rapidă a oricărei afecțiuni legate de expunerea la vibrații mecanice.

32. Rezultatele supravegherii medicale trebuie să fie luate în considerare la aplicarea măsurilor de prevenire la un anumit loc de muncă.

33. Supravegherea medicală corespunzătoare se instituie cînd:

- a) expunerea lucrătorilor la vibrații este de așa natură încît poate fi stabilită o legătură între această expunere și o boală identificabilă sau efecte dăunătoare asupra sănătății;
- b) este probabil ca afecțiunea sau efectele să apară în condițiile de lucru specifice ale unui anumit lucrător;
- c) există tehnici testate pentru detectarea afecțiunii sau a efectelor dăunătoare asupra sănătății.

34. Lucrătorii expuși la vibrații mecanice superioare valorilor prevăzute la pct. 5 lit. b) și la pct. 7 lit. b) au dreptul la o supraveghere corespunzătoare a sănătății în orice situație.

35. Angajatorul trebuie să ia măsurile necesare pentru a asigura accesul medicului la rezultatele evaluării riscurilor prevăzute la pct. 9 - 18.

36. Fiecare lucrător supus supravegherii sănătății potrivit pct. 29 - 34 trebuie să aibă un dosar medical individual.

37. Medicul trebuie să actualizeze dosarele medicale prevăzute la pct. 36.

38. Dosarele medicale prevăzute pct. 36 trebuie să cuprindă un sumar al rezultatelor supravegherii sănătății realizate.

39. Dosarele medicale prevăzute la pct. 36 trebuie să fie păstrate într-o formă adecvată pentru a permite orice consultare ulterioară, ținîndu-se seama de dispozițiile legislației în vigoare privind secretul medical.

40. La cerere, lucrătorii au drept de acces la dosarele medicale personale.

41. Atunci cînd, în urma supravegherii stării de sănătate, se constata că un lucrător suferă de o anumită boală sau de efecte negative asupra sănătății, pe care un medic le considera a fi rezultatul expunerii la vibrații mecanice la locul de muncă, lucrătorul trebuie:

- a) să fie informat de către medic cu privire la rezultatul care îl privește personal;
- b) să primească informații și sfaturi cu privire la orice supraveghere a sănătății la care trebuie să se supună după încheierea perioadei de expunere.

42. Atunci cînd, în urma supravegherii sănătății, se constată că un lucrător suferă de o boală identificabilă sau manifestări ale efectelor adverse asupra sănătății, pe care un medic le consideră a fi rezultatul expunerii la vibrații mecanice la locul de muncă, angajatorul trebuie:

- a) să fie informat cu privire la orice rezultate semnificative ale supravegherii sănătății, cu respectarea secretului medical;
- b) să revizuiască evaluarea riscului efectuată potrivit pct. 9 - 18;
- c) să revizuiască măsurile prevăzute pentru eliminarea sau reducerea riscurilor, potrivit pct. 19 - 25;
- d) să țină seama de recomandările medicului, pentru punerea în aplicare a oricăror măsuri necesare pentru eliminarea sau reducerea riscului, potrivit pct. 19 - 25, inclusiv să aibă în vedere posibilitatea de a atribui lucrătorului un alt post de lucru unde nu există riscuri de expunere;
- e) să asigure supravegherea continuă a sănătății și să ia măsuri pentru a fi reexaminată starea de sănătate a oricărui alt lucrător care a fost expus în mod similar.

43. În situația prevăzută la pct. 42 lit. e) medicul poate propune ca persoanele expuse să fie supuse unui control medical.

Secțiunea a 4-a **Dispoziții finale**

44. Echipamentele de lucru ce au fost sau sînt puse la dispoziția lucrătorilor înainte de data de 1 ianuarie 2009 și care nu permit respectarea valorilor limită ale expunerii, ținîndu-se seama de ultimele progrese tehnice și/sau de măsurile organizatorice luate, pot fi utilizate pînă la data de 1 ianuarie 2012.

45. Fac excepție de la dispozițiile pct. 42 echipamentele de lucru utilizate în agricultură și silvicultură, care pot fi utilizate pînă la data de 1 iulie 2015.

46. În conformitate cu principiile generale ale protecției sănătății și securității lucrătorilor, în cazul transportului maritim și aerian, în împrejurări bine întemeiate, se vor face excepții de la pct. 22 - 24 în ceea ce privește vibrațiile transmise întregului corp, dacă, date fiind dezvoltarea actuală a tehnicii și caracteristicile specifice ale locurilor de muncă, nu este posibil să se respecte valoarea limită a expunerii, în ciuda măsurilor tehnice și/sau organizatorice luate.

47. În cazul în care expunerea unui lucrător la vibrații mecanice este, de regulă, inferioară valorilor expunerii zilnice de la care se declanșează acțiunea, prevăzute la pct. 5 lit. b) și la pct. 7 lit. b), dar variază substanțial de la un moment la altul și poate depăși ocazional valoarea limită a expunerii, se vor face excepții de la pct. 22 - 24.

48. Valoarea medie a expunerii într-o perioadă de 40 de ore trebuie să fie mai mică decît valoarea limită a expunerii și trebuie să existe dovezi care să arate ca riscurile regimului de expunere la locul de muncă sînt mai scăzute decît cele ale expunerii la valoarea limită a expunerii.

49. Dispozițiile pct. 46 - 48 se aplică numai în condiții care garantează, ținîndu-se seama de împrejurări speciale, ca riscurile sînt reduse la minimum și că lucrătorii în cauză sînt supuși unei supravegheri mai atente a sănătății.

50. Dispozițiile pct. 46 - 48 nu se mai aplică imediat ce împrejurările care le justifică nu mai există.

Anexă
la Normele privind cerințele minime de
securitate și sănătate referitoare la expunerea
lucrătorilor la riscurile generate de vibrații

VIBRAȚII MECANICE

A. VIBRAȚII TRANSMISE SISTEMULUI MÎNĂ-BRAȚ

1. Evaluarea expunerii

Evaluarea nivelului de expunere la vibrații transmise sistemului mână-braț se bazează pe calcularea valorii expunerii zilnice standardizate la o perioadă de referință de 8 ore $A(8)$, exprimată ca rădăcina pătrată a sumei pătratelor (rms) (valoare totală) valorilor accelerației ponderate în funcție de frecvență, determinate pe axele ortogonale a_{hw} definite în capitolele 4 și 5 și anexa A la standardul ISO 5349-1(2001).

Evaluarea nivelului de expunere poate fi făcută pe baza unei estimări realizate în funcție de informațiile furnizate de producători cu privire la nivelul emisiei din echipamentele de lucru utilizate, precum și pe baza observării practicilor de lucru specifice sau a unor măsurări.

2. Măsurare

Cînd se efectuează o măsurare în conformitate cu pct. 9 - 10 din Norme:

- a) metodele utilizate pot include prelevarea de probe, care trebuie să fie reprezentative pentru expunerea personală a unui lucrător la vibrația mecanică în cauză;
- b) metodele și aparatura utilizată trebuie adaptate la caracteristicile particulare ale vibrației mecanice care urmează a fi măsurată, la factorii de mediu de lucru și la caracteristicile aparatului de măsurare, în conformitate cu standardul ISO 5349-2(2001);
- c) în cazul dispozitivelor care trebuie ținute cu ambele mâini, măsurările trebuie efectuate pentru fiecare mîna; expunerea este determinată prin trimitere la valoarea mai ridicată dintre cele două; se dau, de asemenea, informațiile pentru cealaltă mîna.

3. Interferențe

Dispozițiile pct. 15 lit. d) din Norme se aplică în special cînd vibrațiile mecanice interferează cu manipularea corectă a comenzilor sau cu citirea indicatoarelor.

4. Riscuri indirecte

Dispozițiile pct. 15 lit. d) din Norme se aplica în special cînd vibrațiile mecanice interferează cu stabilitatea structurilor sau cu securitatea articulațiilor.

5. Echipamente individuale de protecție

Echipamentele individuale de protecție împotriva vibrațiilor transmise sistemului mână-braț pot fi prevăzute în planul de măsuri la care s-a făcut referire în pct. 21 din Norme.

B. VIBRAȚII TRANSMISE ÎNTREGULUI CORP

1. Evaluarea expunerii

Evaluarea nivelului de expunere la vibrații se bazează pe calcularea expunerii zilnice $A(8)$, exprimate ca accelerație continuă echivalentă pe o perioadă de 8 ore, calculată ca cea mai ridicată valoare (rms) sau ca cea mai ridicată valoare a dozei de vibrații (VDV) a accelerațiilor ponderate în funcție de frecvență, determinate pe cele trei axe ortogonale ($1,4a_{wx}$, $1,4a_{wy}$, a_{wz} pentru un lucrător așezat sau în picioare), în conformitate cu capitolele 5, 6 și 7, anexa A și anexa B la standardul ISO 2631-1 (1997).

Evaluarea nivelului expunerii poate fi făcută pe baza unei estimări realizate în funcție de informațiile furnizate de producători, cu privire la nivelul emisiei din echipamentele de lucru utilizate și pe baza observării practicilor de lucru specifice sau a unor măsurări.

În cazul transportului maritim se pot lua în considerație numai vibrațiile cu o frecvență mai mare de 1 Hz.

2. Măsurare

Cînd se realizează o măsurare în conformitate cu pct. 9 - 10 din Norme, metodele utilizate pot include prelevarea de probe, care trebuie să fie reprezentative pentru expunerea personală a unui lucrător la vibrația mecanică în cauză.

Metodele utilizate trebuie adaptate la caracteristicile specifice ale vibrațiilor mecanice ce urmează a fi măsurate, la factorii de mediu de lucru și la caracteristicile aparatului de măsurat.

3. Interferențe

Dispozițiile pct. 15 lit. d) din Norme se aplică în special cînd vibrația mecanică interferează cu manipularea corespunzătoare a comenzilor sau cu citirea indicatoarelor.

4. Riscuri indirecte

Dispozițiile pct. 15 lit. d) din Norme se aplică în special cînd vibrațiile mecanice interferează cu stabilitatea structurilor sau cu securitatea articulațiilor.

5. Amploarea expunerii

Dispozițiile pct. 15 lit. g) din Norme se aplică în special cînd, datorită naturii activității, un lucrător profită de utilizarea facilităților de odihnă supravegheate de angajator.

Expunerea întregului corp la vibrații în aceste încăperi trebuie redusă la un nivel compatibil cu funcțiile și condițiile lor de utilizare, cu excepția cazurilor de forță majoră.